

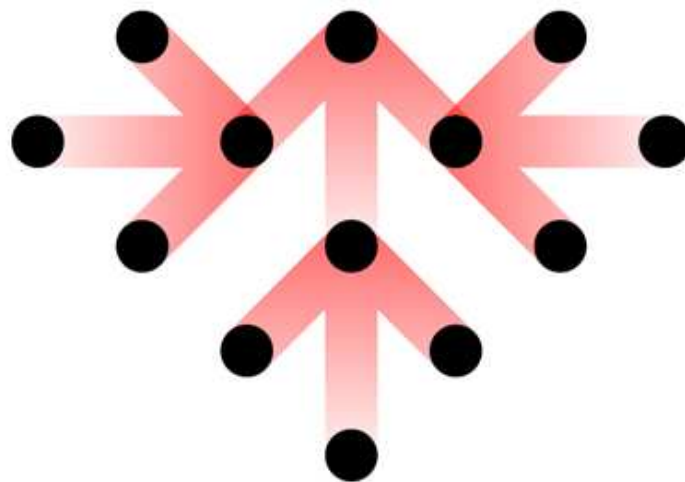
- E X P L A I N -

ERASMUS+
KA2 STRATEGIC PARTNERSHIPS ITALY
2014 - 1 - IT01 - KA200 - 002650

- E X P L A I N -

Synthesize text

Manual pentru studenți

SINTEZA TEXTULUI

Modulul "*SINTEZA TEXTULUI*" este un manual care prezintă metode și tehnici de sintetizare a textului scris. Manualul te va învăța cum să detectezi și să selectezi ideile principale dintr-un material de tip text, iar apoi cum să redai ideile autorului cu propriile cuvinte.

Numeroase exemple și exerciții din manual se vor referi la sintetizarea unui conținut în alt format decât textul scris - video sau audio.

Metodele și tehnicile propuse de manual îți pot fi de folos atunci când vei avea de redactat eseuri, rezumate sau de pregătit prezentări orale, în activitatea școlară sau profesională.

Fiecare capitol din manual este organizat în cinci pași de învățare:

Descoperă [D]: descriere sumară a principalelor noțiuni din capitol

Învăță [Î]: explicații detaliate, metode și exemple

Practică [P]: exerciții care ajută la punerea în practică a celor învățate

Evaluare [E]: teste de evaluare a cunoștințelor acumulate din capitol

Resurse [R]: liste de link-uri către resurse educaționale accesibile online

Modulul "*SINTEZA TEXTULUI*" poate fi parcurs în ordine cronologică, capitolele pot fi studiate în orice ordine, după preferințe.

Cuprins

1	INTRODUCERE - Despre REZUMATUL și SINTEZA de text	5
1.1	Rezumat și sinteză – Care este diferența?	5
1.2	Rezumatul – Ce este, De ce este important, Cum se face?	6
1.3	Sinteza textelor – Ce este? De ce este importantă?	7
1.4	Evaluarea abilităților de a crea rezumate și sinteze	9
2	REZUMATUL – CE ESTE UN REZUMAT?	12
2.1	(D) Conceptul de rezumat	12
2.2	(D) Procesul de creare a unui rezumat	13
2.3	(D) Metode de creare a unui rezumat	13
2.4	(Î) Tipuri de TEXT	14
2.5	(Î) Tipuri de REZUMATE	16
2.6	(Î) Exemple de rezumate	22
2.7	(R) Resurse adiționale	26
3	REZUMAREA UNUI TEXT – CUM SE FACE?	27
3.1	(D) Descoperire	27
3.2	(Î) CITIREA textului	27
3.3	(Î) SCRIEREA rezumatului	34
3.4	(Î) Exemple practice – Cum se folosesc metodele și instrumentele?	39
3.5	(Î) Rezumatele LUCRĂRILOR DE FICȚIUNE – Cum se realizează?	44
3.6	(Î) LUCRURI DE REȚINUT – Scrierea unui rezumat	50
3.7	(P) Exerciții de rezumare	52
3.8	(E) Evaluarea învățării	63
3.9	(R) Resurse adiționale	65
4	PARTENERI și AUTORI	66

- "- Vreți să-mi spuneti, vă rog, ce direcție trebuie să aleg pentru a părăsi acest loc?
- Asta depinde mai degrabă de locul unde vreți să ajungeți, zise Pisica-din-Cheshire.
- Îmi este indiferent, răspunse Alice.
- Atunci nu contează direcția ..., zise Pisica.
- Aș vrea totuși să ajung undeva! replică Alice în chip de explicație.
- Ah, puteți fi sigură că veți ajunge undeva, indiferent de direcția aleasă, cu condiția să mergeți un timp mai îndelungat, răspunse Pisica-din-Cheshire."

Lewis Carroll - Alice în Țara Minunilor

1 INTRODUCERE - Despre REZUMAT și SINTEZĂ de text

1.1 Rezumat și sinteză – Care este diferența?

Termenii **rezumat** și **sinteză** sunt în mod obișnuit considerați sinonimi.

De fapt, există câteva diferențe importante între ei în ce privește:

1. numărul de texte (surse) avute în vedere.
2. modul în care aceste texte (surse) sunt interpretate.

Un rezumat este o prezentare (scrisă) scurtă și obiectivă, folosind propriile cuvinte, a principalelor idei, fapte, evenimente, **DINTR-UN SINGUR TEXT**.

Exemplu: Rezumatul unui text care descrie leul african

O sinteză este o "combinație" de idei extrase din **MAI MULTE TEXTE**, cu scopul de a crea interpretări sau perspective originale asupra informațiilor conținute în acele texte.

Există mai multe tipuri de sinteze, în funcție de scop sau perspectiva adoptată:

Sinteza de tip recenzie = prezentare a ideilor din texte ce tratează aceeași temă.

Exemplu: Un eseu despre felinele din Africa

Sinteza explicativă = prezentarea unui anumit subiect, tratat în mai multe texte din același domeniu.

Exemplu: Un eseu despre comportamentul felinele din Africa

Sinteza argumentativă = o selecție de idei din mai multe texte, cu scopul de a argumenta un anumit punct de vedere sau propriul punct de vedere.

Exemplu: Un eseu despre necesitatea de a proteja felinele din Africa

Sinteza concesivă = prezentarea unor puncte de vedere diferite, cu scopul de a evidenția propriul punct de vedere.

Exemplu: Vânătoarea - o soluție de protejare a felinele din Africa?

Sinteza comparativă = puncte de vedere diferite cu privire același subiect, prezentate cu scopul de a evidenția cele mai importante aspecte legate de acesta.

Exemplu: Conservarea felinele din Africa - eșecuri și realizări

1.2 Rezumatul – Ce este, De ce este important, Cum se face?

Ce este un REZUMAT?

Crearea unui rezumat înseamnă extragerea și redarea ideilor esențiale dintr-un text sau dintr-un material sursă în alt format (video sau audio).

Rezumatul este **un nou text condensat**, sau un articol prescurtat care:

- comunică **esențialul** din materialul sursă, din perspectiva autorului,
- este scris "**cu cuvintele proprii**" ale celui care face rezumatul, și
- identifică **informațiile de interes** pentru cineva care studiază respectivul conținut.

Rezumatul trebuie să fie o descriere a celor mai importante elemente ale materialului sursă, evidențiind în special tema centrală, ideile principale și aspectele cheie.

De ce este important un rezumat?

Rezumatul permite **asimilarea și înțelegerea esențialului** din materialul sursă.

În context educațional, rezumatul permite o viziune de ansamblu asupra conținutului lecțiilor sau altor materiale pedagogice. Un bun rezumat conduce la detectarea acelor **elemente care merită să fie cunoscute și reținute** dintr-o lectură sau curs.

Capacitatea de a rezuma un conținut este, pentru elevi sau studenți, una din cele mai greu de asimilat abilități. Pentru a o deprinde, este nevoie de modele adecvate și de multă practică.

Cultura organizațională actuală valorizează în mod deosebit abilitățile de a extrage și de a transmite ideile principale dintr-un conținut de lucru: în orice companie, capacitatea unui angajat de a rezuma materiale scrise sau informații, evenimente, fapte, etc, poate conduce la economie de timp, de bani sau de energie.

Cum se face un rezumat?

Pedagogii au elaborat de-a lungul vremii un mare număr de tehnici de sintetizare texte. Acestea au trei elemente comune:

1. **selectia**: constă în descoperirea și reținerea ideilor principale din materialul sursă
2. **eliminarea**: constă în îndepărtarea informației redundante sau neimportante
3. **substituirea**: constă în reformularea enunțurilor din textul original.

În ultimii ani au fost perfecționate programe calculator care pot realiza în mod automat rezumate, cu un anumit grad de acuratețe.

1.3 Sinteză textelor – Ce este? De ce este importantă?

Ce este o SINTEZĂ?

În context educațional, o **sinteză** este un **TEXT SCRIS**, care prezintă sau discută informații extrase din mai multe surse de tip text, sau de alte tipuri.

O sinteză poate avea drept scop **să explice ideile** din mai multe surse (scrise), sau să extragă anumite teme sau trăsături.

Sintezele sunt adesea menite să realizeze o organizare specifică a materialului din diferite texte, în funcție de anumite teme sau trăsături.

Organizarea ideilor poate fi realizată în diferite formate, astfel încât chiar **tabelele sau reprezentările vizuale** pot fi considerate instrumente valoroase de sinteză.

În toate cazurile amintite mai sus, a fost vorba despre **sinteze de tip recenzie sau explicative**. Acestea se mai numesc "**sinteze de fond**".

În unele cazuri se cere sinteza unor idei din mai multe texte, urmată de formularea unor opinii despre acestea folosind argumente logice solide.

În aceste cazuri este vorba despre **sinteze argumentative**

Sintezele argumentative pot fi de mai multe tipuri, după cum urmează:

1. **Sinteze ilustrative**, care sunt destinate să susțină, sau să illustreze, să exemplifice un anumit punct de vedere.
2. **Sinteze concesive**, care admit validitatea unor contra-argumente, dar subliniază superioritatea propriilor argumente sau puncte de vedere.
3. **Sinteze de tip comparație-contrast**, care se bazează pe compararea a două sau mai multe entități cu scopul de a identifica și sublinia similaritățile și deosebirile dintre acestea. În urma comparației, sunt evidențiate aspectele cele mai importante ale entităților comparate.

Orice sinteză trebuie să respecte următoarele cerințe cu privire la **sursele** folosite:

1. Trebuie să redea cu acuratețe informația din sursele folosite.
2. Trebuie astfel organizată încât cititorii să poată identifica cu ușurință unde apar suprapuneri de informație la surse.
3. Trebuie să includă explicații de natură să ajute cititorul să înțeleagă mai bine mesajul sursă.
4. Trebuie să ajute cititorul să obțină o perspectivă nouă asupra informației de la surse.

Cum se face o sinteză?

În esență, o sinteză implică **combinarea a două sau mai multe rezumate**.

Scrierea unei sinteze este mai dificilă decât ar putea să pară la o primă vedere: combinarea unor rezumate trebuie făcută în așa fel încât să se păstreze înțelesul textelor sursă. Mai mult decât atât, în cazul sintezei argumentative, lucrarea trebuie să susțină o idee, să exprime o poziție/opinie și apoi să o justifice.

Sintezele de fond implică punerea laolaltă a ideilor și informațiilor cu privire la un subiect și organizarea conținutului în funcție de subiect, mai degrabă decât în funcție de sursele folosite. O sinteză de fond are un scop important: să prezinte informația într-un mod util și logic.

Sinteza argumentativă implică utilizarea unei "prezentări argumentative", deoarece orice opinie trebuie să fie susținută cu argumente. Cel mai important aspect în acest tip de sinteză este modul în care sunt exprimate și susținute opiniile sau punctele de vedere prin utilizarea unor argumente convingătoare.

De ce este importantă sinteza?

În școală și în activitățile profesionale, capacitatea de sintetizare este o abilitate importantă. Adesea, la cursurile de științe sau de literatură se solicită scrierea unor sinteze din mai multe surse (texte). Acestea sunt destinate să demonstreze că:

1. **elevii sau studenții sunt familiarizați cu subiectul** tratat,
2. **elevii/studenții sunt capabili să exprime opinii** personale asupra subiectului.

Dar, cel mai important mesaj este acela că elevii sau studenții sunt capabili să extragă și să manipuleze idei și înțelesuri în mod adecvat.

Sintezele nu sunt necesare doar în școală. În orice profesie, sunt importante abilitățile de a crea sinteze concise și clare. De multe ori, companiile solicită angajaților să elaboreze rapoarte de lucru, rapoarte de afaceri și propuneri, situații de management și alte scrieri profesionale. Alteori e necesară sinteza mai multor activități, evenimente, sau date specifice unui anumit loc de muncă.

La prima vedere, scrierea de rezumate și de sinteze este o abilitate simplă.

În realitate, pentru că persoana care face sinteza trebuie să înțeleagă în profunzime ideile autorului și apoi să le exprime sau să le dezvolte, scrierea unui rezumat bun sau a unei sinteze cuprinzătoare este o activitate intelectuală dificilă.

1.4 Evaluarea abilităților de a crea rezumate și sinteze

În general, capacitatea de sinteză a unei persoane trebuie să fie:

- **funcțională** - să poată fi dobândită și apoi perfecționată prin experiență și practică.
- **transferabilă** - să poată fi aplicată în diverse domenii de activitate.

Abilitatea de a elabora rezumate și sinteze poate fi evaluată prin parcurgerea testului de evaluare de mai jos. Testul de auto-evaluare constă în trei pași:

1. evaluarea abilităților legate de realizarea unor rezumate și sinteze
2. verificarea aptitudinilor pe care le folosiți cu predilecție
3. stabilirea abilităților pe care doriți să le învățați / îmbunătățiți

Pasul 1. Evaluați nivelul de competență pentru fiecare abilitate de mai jos încercuind numărul corespunzător în coloana din dreapta. Acordați note de la 5 (pentru nivele peste medie) la 1 (pentru nivele sub medie).

1.	Înțelegerea lecturii – sunteți capabil să:					
a.	Determinați scopul lecturii unui material	5	4	3	2	1
b.	Monitorizați în ce măsură înțelegeți ceea ce citiți	5	4	3	2	1
c.	Analizați informațiile citite	5	4	3	2	1
d.	Integrați noile informații cu cunoștințele anterioare	5	4	3	2	1
2.	Abilități de investigare - Sunteți capabil să:					
a.	Găsiți înțelesul de substrat din ceea ce citiți	5	4	3	2	1
b.	Sortați și să clasificați informația citită	5	4	3	2	1
c.	Comparați informația și să găsiți tipare care se repetă	5	4	3	2	1
d.	Localizați sursa de informații de care aveți nevoie	5	4	3	2	1
3.	Abilități de planificare și organizare - Sunteți capabil să:					
a.	Identificați obiectivele și sarcinile de îndeplinit	5	4	3	2	1
b.	Organizați sursele de informație pentru a vă îndeplini scopurile	5	4	3	2	1
c.	Stabiliți priorități în privința pașilor de urmat	5	4	3	2	1
d.	Revizuiți și să măriți eficiența muncii	5	4	3	2	1
4.	Abilități de scriere - Sunteți capabil să:					
a.	Editați și să pregătiți materiale scrise	5	4	3	2	1
b.	Organizați informația scrisă astfel încât să vă servească scopurile	5	4	3	2	1
c.	Folosiți corect limbajul, gramatica și punctuația	5	4	3	2	1
d.	Scrieți creativ	5	4	3	2	1
	TOTAL pe COLOANĂ					
	TOTAL GENERAL					

Un total sub 24 de puncte arată că aveți nevoie de practică pentru a vă îmbunătăți capacitatea de sinteză.

Pasul 2. Subliniați în tabelul de mai jos până la 10 abilități pe care preferați să le utilizați în activitățile de zi cu zi, la locul de muncă sau în viață. În coloana din dreapta dați un exemplu care ilustrează cel mai bine utilizarea abilităților selectate.

Abilități de înțelegere a lecturii	
Determinați scopul lecturii	<i>Citesc în fiecare săptămână un articol despre schimbările climatice deoarece doresc să înțeleg impactul acestora asupra oamenilor</i>
Monitorizați în ce măsură înțelegeți ceea ce citiți	
Analizați informațiile citite	
Integrați noile informații cu cunoștințele anterioare	
Abilități de investigare	
Găsiți înțelesul de substrat din ceea ce citiți	
Sortați și să clasificați informația citită	
Comparați informația și să găsiți tipare care se repetă	
Localizați sursa de informații de care aveți nevoie	
Abilități de planificare și organizare	
Identificați obiectivele și sarcinile de îndeplinit	
Organizați sursele de informație pentru a vă îndeplini scopurile	
Stabiliți priorități în privința pașilor de urmat	
Revizuiți și măriți eficiența muncii	
Abilități de scriere	
Editați și să pregătiți materiale scrise	
Organizați informația scrisă astfel încât să vă servească scopurile	
Folosiți corect limbajul, gramatica și punctuația	
Scrieți creativ	

Pasul 3. Subliniați în tabelul de mai jos până la 10 abilități pe care credeți că ar trebui să le îmbunătățiți sau să le dezvoltați. În coloana din dreapta dați un exemplu care ilustrează cel mai bine cum puteți îmbunătăți abilitățile selectate

Abilități de înțelegere a lecturii	
Determinați scopul lecturii	
Monitorizați în ce măsură înțelegeți ceea ce citiți	
Analizați informațiile citite	
Integrați noile informații cu cunoștințele anterioare	
Abilități de investigare	
Găsiți înțelesul de substrat din ceea ce citiți	
Sortați și să clasificați informația citită	
Comparați informația și să găsiți tipare care se repetă	
Localizați sursa de informații de care aveți nevoie	
Abilități de planificare și organizare	
Identificați obiectivele și sarcinile de îndeplinit	
Organizați sursele de informație pentru a vă îndeplini scopurile	
Stabiliți priorități în privința pașilor de urmat	
Revizuiți și măriți eficiența muncii	
Abilități de scriere	
Editați și să pregătiți materiale scrise	
Organizați informația scrisă astfel încât să vă servească scopurile	
Folosiți corect limbajul, gramatica și punctuația	
Scrieți creativ	<i>Scriu în fiecare săptămână o mică poveste a activităților zilnice pentru a exersa capacitatea creativă</i>

2 REZUMATUL – CE ESTE UN REZUMAT?

2.1 (D) Conceptul de rezumat

Un rezumat este o compoziție scrisă care conține principalele puncte sau **informațiile esențiale** conținute de o resursă, cum ar fi: un text, un discurs, o poveste, un articol, o carte, un clip video.

Funcția principală a unui rezumat este aceea de a prezenta ideile principale într-un material.

Cu alte cuvinte, rezumatul nu trebuie să includă opinii personale, ci doar cele mai importante informații conținute în textul sursă.

Un rezumat poate consta în doar câteva fraze, sau poate fi mult mai amplu, în funcție de complexitatea textului sursă și de nivelul de detaliere pe care autorul rezumatului dorește să îl ofere cititorilor.

Cu toate acestea, rezumatele, ca **recapitulări ale unui text** sau a altor resurse sunt, de obicei, **mult mai scurte decât materialul inițial**, aproximativ o treime din textul original.

Orice tip de conținut, artistic sau tehnic, indiferent de formatul inițial poate fi condensat la esențial și prezentat ca un rezumat. Pot fi deci rezumate texte scrise (pe suport de hârtie sau în pagini web), secvențe video sau audio, etc.

În mod uzual, în practică apare necesitatea rezumării următoarelor tipuri de texte:

Opere artistice sau de ficțiune:

- scrieri literare: roman, poveste, poezie, piesă de teatru, operă
- lucrări artistice în format video: film, piesă de teatru
- lucrări artistice în format audio: cântec, operă, musical

Lucrări tehnice și non-ficțiune:

- scrieri în domeniul științific: biologie, științele pământului, economie, mediu, etc.
- scrieri istorice: descrierea unui eveniment istoric, istoria unei țări
- articole din jurnale, știri
- lucrări non-ficțiune în format video: evenimente sportive (un meci, o cursă, un joc)
- lucrări științifice în format video sau audio (documentare, conferințe, dezbateri)
- proiecte, scenarii de lucru (destinate unui lider, sau pentru a obține sprijin financiar)
- orice descriere a produselor obiectelor din viața de zi cu zi
- orice descriere a evenimentelor, faptelor, comportamentelor, conversațiilor, etc din viața de zi cu zi.

2.2 (D) Procesul de creare a unui rezumat

Rezumatul sau rezumarea sunt termeni sinonimi și desemnează activitatea, procesul (sau rezultatul acestuia) de extragere a informației esențiale dintr-un text, articol, carte, secvență sau video.

Rezumarea necesită înțelegerea profundă a informațiilor din textul sursă: în procesul de rezumare sunt identificate relațiile între ideile principale ale textului și sunt legate cunoștințele noi de cele existente anterior.

Rezumatul este considerat de către specialiști ca fiind printre **cele mai importante 10 strategii de învățare din domeniul educației**.

2.3 (D) Metode de creare a unui rezumat

Metodele de realizare a rezumatelor descriu soluțiile de realizare a selecției ideilor principale dintr-un text și de exprimare a acestora în cât mai puține cuvinte.

Rezumarea trebuie să țină cont de următoarele specificități ale textului sursă:

1. **tipul de conținut** ce trebuie rezumat (expozitiv/narativ, științific/literar)
2. **așteptările publicului țintă**: ce se așteaptă și ce vor să evalueze cititorii sau ascultătorii rezumatului, atunci când le este prezentat.

Dincolo de elementele specifice fiecărui text, există și trei **elemente comune** pentru toate metodele de rezumare, și anume:

- **selecția** ideilor importante,
- **eliminarea** informațiilor inutile și
- **substituirea** exprimărilor lungi din lucrarea originală cu o singură propoziție reformulată cu propriile cuvinte.

În esență, rezumarea este un proces care se învață și constă în:

1. **identificarea informațiilor relevante** în orice domeniu, și
2. **structurarea informațiilor** după înțelesul lor pentru a fi folosite eficient.

Metodele de rezumare vă învață cum să efectuați eficient toate acțiunile de mai sus.

Activitățile de rezumare nu au nimic miraculos, Harry Potter nu și-ar fi putut face rezumatele folosind bagheta magică.

Marele secret al realizării rezumatelor este simplu: trebuie însușite cât mai multe metode de sintetizare care să fie exersate cu perseverență.

Plus încredere în propria capacitate de selecție a informațiilor relevante.

2.4 (Î) Tipuri de TEXT

În sensul cel mai general, un **text este orice "entitate" care poate fi "citită"**, fie că este vorba despre un material alcătuit din cuvinte scrise, un desen tehnic, un simbol grafic sau un semn rutier. Pe parcursul acestei lucrări ne vom referi doar la acele texte compuse din cuvinte scrise.

Tipul sau caracteristicile unui text sunt foarte importante pentru orice operație de rezumare. Unele tipuri de texte, cum sunt cele narative (texte care "spun o poveste") permit extragerea ideilor principale cu mai multă ușurință decât altele, de exemplu textele expositive (textele care "expun", sau "vorbesc despre" ceva).

Tipul unui text este definit de scopul, structura și caracteristicile sale lingvistice.

O clasificare uzuală a textelor este cea bazată pe scopul și semnificația textului. Conform acestei clasificări, există următoarele **tipuri** de texte:

1. **textele expositive**
2. **texte narative**, și
3. **texte argumentative**.

Un **text expositiv** este destinat să identifice și să caracterizeze fenomene, fapte, situații, sau acțiuni. Textele expositive sunt menite să explice, să informeze sau să descrie și sunt structurile scrise **cel mai frecvent utilizate**.

Se pot distinge cinci categorii de **structuri expositive**:

1. **descrierea**, este structura de text focalizată pe enumerarea caracteristicilor și atributelor unui subiect, însoțită opțional de exemple.
2. **procedura sau secvența**: autorul enumeră diverse entități sau activități în ordinea lor cronologică, sau enumeră o serie de elemente potrivit unei reguli de numerotare.
3. **comparația**: autorul explică aspectele prin care două sau mai multe obiecte, evenimente, fenomene, sunt asemănătoare sau se deosebesc unul de celălalt
4. **explicația relațiilor de cauzalitate**: autorul prezintă idei, evenimente în secvență temporală, sau fapte din perspectiva relațiilor de cauzalitate dintre acestea
5. **prezentarea de tip problemă-soluție**: autorul formulează o problemă și descrie sau mai multe soluții ale acesteia

În categoria **textelor expositive**, cele de tip **non-ficțiune** au rolul de a informa sau de a educa cititorii.

Acestea pot avea diferite formate, în funcție de domeniul de utilizare:

1. **texte de afaceri**: rapoarte, scrisori, rezumate executive
2. **lucrări de jurnalism**: eseuri, rapoarte de știri, comunicate de presă, știri sportive
3. **comunicări tehnice**: ghiduri de utilizare, rapoarte tehnice sau standarde
4. **comunicări academice și științifice**: manuale, ghiduri pentru studenți, rapoarte științifice, articole pentru reviste științifice, articole de enciclopedie
5. **lucrări de referințe generale**: articole enciclopedice off-line sau on-line, texte informative din mai multe domenii, cum sunt articolele Wikipedia

Un **text narativ** este o **poveste** destinată instruirii, informării sau divertismentului cititorilor. Textele narative pot fi de ficțiune (basmе, romane, science-fiction, de groază sau de aventură, povestiri, fabule, mituri, legende, etc.) sau non-ficțiune (articole, rapoarte de ziar, scrieri istorice).

Textele argumentative au ca scop schimbarea convingerilor cititorilor asupra unor aspecte ale realității. Acest tip de text fie încearcă să convingă cititorii că un obiect, produs, idee este dintr-un anumit punct de vedere mai bun decât altele, fie neagă existența unor calități sau caracteristici ale unui obiect sau ale unei persoane.

Trebuie reținut însă că **rareori textele sunt de tipuri pure**: adesea textele expositive sau argumentative pot conține elemente narative sau evaluative.

Este de asemenea important de observat faptul că tipurile de texte enumerate mai sus **sunt definite în raport cu semnificația textelor și nu au legătură cu formatul acestora**: carte, articol, scrisoare, raport, eseu, etc.

2.5 (Î) Tipuri de REZUMATE

Rezumatele prezintă informația dintr-un text-sursă într-o formă condensată, prescurtată. Acestea pot fi clasificate în două categorii:

Rezumate informative - rapoarte obiective cu privire la conținutul textului sursă.

Rezumate descriptive - rapoarte obiective despre textul sursă.

Ambele tehnici de rezumare pot fi aplicate textelor expositive (științifice, tehnice, sau alte tipuri de lucrări non-ficțiune), sau textelor narrative, care sunt, de obicei dar nu obligatoriu, texte literare.

De reținut că **principala cerință pentru orice tip de rezumat** este că trebuie să conțină o **prezentare concisă și clară a principalelor idei** care constituie înțelesul lucrării scrise (sau alt tip de resursă), eliminând în același timp detaliile care nu sunt absolut necesare pentru înțelegerea generală a resursei originale.

Rezumate INFORMATIVE

Rezumatul informativ transmite cu acuratețe informațiile conținute într-un text sau în alt tip de resursă. Un rezumat informativ trebuie să fie cât mai obiectiv, adică să evite cu strictețe includerea în rezumat a unor opinii personale ale celui care face rezumatul.

Acest tip de rezumat este recomandat pentru lucrări științifice, non-ficțiune, sau atunci când este necesar să se prezinte rapoarte obiective asupra unor conținuturi factuale.

Principalele tipuri de rezumate informative sunt: **schiza, abstractul și sinopticul**

Schița prezintă planul sau "scheletul" unui material scris.

Schița arată ordinea și relația dintre părțile materialului scris.

Exemplu: Schița unui capitol de carte care tratează chiar subiectul "rezumării". Primul exemplu de mai jos, încadrat în primul chenar, este o "schiță foarte succintă a capitolului "Cum se face un rezumat?". În acest caz, titlurile secțiunilor capitolului (colorate în magenta) și explicațiile (în galben), arată implicit temele principale ale capitolului vizat

Exemplul următor (din al doilea chenar) reprezintă o schiță mai detaliată al aceluiași capitol.

CUM SE FACE UN REZUMAT?

Descoperire (Conceptul de rezumat și acțiunea de a rezuma)

Învățare (Cum să rezumați? – Metode și instrumente)

Practică (Scrieți rezumate pentru niște subiecte cunoscute)

Evaluarea învățării (Cât de bine ați învățat?)

Resurse adiționale (cărți, articole, video-clipuri și site-uri web care vă învață să faceți un rezumat/să rezumați)

CUM SE FACE UN REZUMAT?

Descoperire (Ce sunt rezumatele și rezumarea?)

Rezumatul - Conceptul (**Ce este?**)

Tipuri de texte (**Ce sunt?**)

Tipuri de rezumate (**Ce sunt?**)

Rezumarea - procesul (**În ce constă?**)

Rezumarea - metodele (**Care sunt?**)

Exemple de rezumate

Învățare (Cum se face un rezumat? – Metode și instrumente)

Rezumarea unui text (**Cum se face?**)

Citirea textului

Explorarea ideilor principale

Explorarea textului

Reviziunea notițelor

Scrierea rezumatului

Scrierea unei ciorne

Revizuirea

Parafrazări și citări

Exemple practice (**Cum se folosesc metodele și instrumente?**)

Sumarizarea textelor de ficțiune (**Cum?**)

Modurile de scriere a textelor de ficțiune și non-ficțiune

Subiectul și structura dramatică

Naratorul și personajele într-o scriere literară

Indicatorii de timp și spațiu într-o scriere literară

Practică (Scrieți rezumate pentru niște subiecte cunoscute)

Scrieți rezumate pentru prezentări și examene.

Evaluarea învățării (Cât de bine ați învățat?)

Resurse adiționale (Video-clipuri și tutoriale despre rezumare)

Abstractul prezintă ideea principală a unui text lung, sau a unui articol.

Abstractul este destinat sa ajute cititorii să decidă dacă doresc sau nu să citească întregul text.

Exemplu: Abstractul unui raport științific

Abstractul prezentat mai jos face parte dintr-un raport științific despre problemele, realizările și deficiențele din domeniul **rezumării automate** - crearea de rezumate prin intermediul unor programe de calculator numite "sisteme de recapitulare". Autorul - Karen Spark Jones enumeră pe scurt dezvoltările principale din domeniu într-un raport de 40 de pagini.

Rezumare automată: Stadiul actual al cunoștințelor în domeniu

Karen Sparck Jones

Computer Laboratory, University of Cambridge -UK

Acest raport a apărut în revista *Information Processing and Management*, Special Issue on Automatic Summarizing, 2007.

Abstract: Această lucrare este o trecere în revistă a cercetării în domeniul rezumării automate de text. Această activitate s-a dezvoltat, stimulată de progresul tehnologic și de evoluția programării. Raportul utilizează mai multe cadre de referință pentru a structura prezentarea, pentru rezumarea propriu-zisă, pentru factorii care afectează rezumarea, pentru sistemele de rezumare, cât și pentru evaluarea acestora.

Raportul **analizează strategiile de evaluare aplicate rezumării**, problemele pe care le ridică, și principalele programe folosite. Ia în considerare factorii de intrare, scopul și factorii de ieșire investigați, și analizează clasele de strategii, extractive și non-extractive, întâlnite la sistemele de rezumare existente.

Se concluzionează că domeniul **rezumării automate a făcut progrese valoroase**, se înregistrează aplicații utile, o mai bună evaluare și înțelegere a task-urilor specifice. Dar sistemele de rezumare **sunt încă slab motivate** în ceea ce privește factorii care le afectează, și evaluarea nevoilor trebuie să țină cont de scopul și contextul în care acestea sunt utilizate.

<https://www.cl.cam.ac.uk/archive/ksj21/ksjdigipapers/ipm07.pdf>

Rezumarea automată este un domeniu IT care a fost dezvoltat în ultimii 50 de ani. Recent, mai multe astfel de programe sunt disponibile gratuit pe internet și pot fi folosite on-line. Cele mai multe dintre acestea sunt în **limba engleză**, iar rezumarea constă în **selectarea celor mai importante propoziții** din textul original. Prin urmare, rezultatul nu este potrivit pentru sarcinile de rezumare folosite în mod obișnuit în școală și nici nu îndeplinește cerințele unor teme școlare.

Exemplu: Rezumarea automată a unui text

Abstractul prezentat în exemplul anterior a fost introdus într-un program gratuit pentru rezumarea automată. După cum se poate observa, rezumatul furnizat de computer conține doar fraze selectate din textul original.

Textul original în limba engleză

Abstract This paper reviews research on automatic summarising in the last decade.

This work has grown, stimulated by technology and by evaluation programs. The paper uses several frameworks to organise the review, for summarising itself, for the factors affecting summarising, for systems, and for evaluation.

The review examines the evaluation strategies applied to summarising, the issues they raise, and the major programs. It considers the input, purpose and output factors investigated in recent automatic summarising research, and discusses the classes of strategy, extractive and non-extractive, that have been explored, illustrating the range of systems built.

The conclusions drawn are that **automatic summarisation has made valuable progress**, with useful applications, better evaluation, and more task understanding.

But **summarising systems are still poorly motivated** in relation to the factors affecting them, and evaluation needs taking much further to engage with the purpose summaries are intended to serve and the contexts in which they are used

Rezumatul generat automat de computer.

Abstract This paper reviews research on automatic summarising in the last decade.

This work has grown, stimulated by technology and by evaluation programs.

The conclusions drawn are that automatic summarisation has made valuable progress, with useful applications, better evaluation, and more task understanding.

But summarising systems are still poorly motivated in relation to the factors affecting them, and evaluation needs taking much further to engage with the purpose summaries are intended to serve and the contexts in which they are used.

<http://textcompactor.com/>

Sinopticul este o scurtă trecere în revistă a unui articol, poveste, carte, film, sau alte lucrări. Sinopticul este o descriere concisă, cronologică a unui eveniment istoric, eveniment de știri, sau a altor fenomene din perspectiva derulării lor în timp.

Exemplu: Un sinoptic al celui de-al doilea război mondial -

Al doilea război mondial

Al doilea război mondial a început în 1939, când Germania, condusă de Adolf Hitler, a invadat Polonia. Marea Britanie și Franța au reacționat la ainvazie declarând război Germaniei.

În 1940, Germania a cucerit rapid Danemarca, Norvegia, Belgia, Țările de Jos, și Franța. Italia, aliată cu Germania, a invadat Grecia și Africa de Nord în 1941.

În 1941 Germania a invadat Uniunea Sovietică. În ciuda avansării inițiale rapide a germanilor pe teritoriul rusesc, imensitatea țării, iernile sale cumplite și rezistența poporului au fost factori pe care armata germană nu i-a putut depăși. După ce a pierdut bătăliile de la Stalingrad și Kursk, în 1943, germanii au fost împinși încet în afara teritoriului sovietic.

În timpul anilor 1944 și 1945, rușii și-au continuat marșul în toată Europa de Est, invadând țările din această regiune și în final chiar Germania.

În iunie 1944 forțele britanice și americane au lansat operațiunea „Ziua Z”, invazia din Normandia, debarcând în Franța ocupată de germani. După câteva luni, armata germană a fost forțată să se retragă din Franța și Parisul a fost eliberat. Până la **începutul anului 1945**, forțele aliate (britanicii, americanii și sovieticii) au înconjurat Germania, pe la est și vest. Sovieticii au fost primii care au ajuns la Berlin, și **Germania a capitulat în mai 1945**, la scurt timp după sinuciderea lui Adolf Hitler.

În Pacific, războiul a început în 1941, când Japonia a atacat baza Marinei SUA de la Pearl Harbor, Hawaii. Până în acel moment, Japonia fusese în război cu China timp de mai mulți ani, și a cucerise provincia chineză Manciuria.

Japonia a continuat războiul printr-o campanie masivă de expansiune în întreaga Chină și în regiunea Asia-Pacific. După o luptă de mai mulți ani împotriva Japoniei, la **începutul anului 1945**, forțele aliate s-au apropiat de insulele japoneze.

În august 1945 Statele Unite ale Americii a lansat două bombe atomice asupra orașelor japoneze Hiroshima și Nagasaki. În urma dezastrului imens, Japonia a capitulat fără condiții și al doilea război mondial s-a încheiat în vara anului 1945.

Rezumate DESCRIPTIVE

Rezumatele descriptive se referă la textul (materialul) original, mai degrabă decât la conținutul acestuia. Un rezumat descriptiv prezintă într-un mod obiectiv, structura textului sursă și temele principale.

Rezumatele descriptive joacă adesea rolul de comentarii pentru opere de ficțiune sau literare: cărți, filme, clipuri video, articole, eseuri etc. În acest caz, rezumatul descriptiv **poate include referiri la sensul și semnificația sursă**.

Exemplu: Un rezumat descriptiv al pamfletului "**O propunere modestă**", de Jonathan Swift. Rezumatul are 142 de cuvinte și enunțul referitor la sensul acestei opere literare este marcat cu albastru.

Rezumat descriptiv al eseului "O propunere modestă" (146 cuvinte)

"O propunere modestă pentru evitarea situațiilor în care copiii din familiile sărace din Irlanda devin o povară pentru părinți sau pentru țară și despre cum aceștia pot fi folositori Comunității" este un eseu satiric din secolul XVIII, scris de **Jonathan Swift**. Eseul, numit pe scurt "**O propunere modestă**", este unul dintre cele mai acide și ironice pamflete din literatura engleză.

Vorbitorul, numit "propunător", este un necunoscut, care, în mod "inocent" și "modest" sugerează combaterea sărăciei în Irlanda secolului al XVIII-lea prin "creșterea copiilor săraci irlandezi ca hrană pentru cetățenii bogați". Eseul imită stilul științific, fiind organizat ca o scriere clasică care susține o idee sau un principiu.

"O propunere modestă" este o satiră care arată indignarea lui Swift față de cruzimea și stupiditatea societății contemporane lui. Într-un sens mai larg, pamfletul combate tendința omului modern către "canibalismul social: sacrificarea vieții unor oameni în numele binelui societății".

Un rezumat de tip "informare pentru conducere" este un text utilizat în mediul profesional, cu scopul de a prezenta o situație de lucru, a recomanda anumite acțiuni, sau propuneri și proiecte de afaceri unei persoane cu funcție de conducere (un șef!), care, cel mai probabil, nu are timp să citească documentele originale.

Exemplu: Un angajat poate fi solicitat să prezinte un rezumat de 10 minute al unui material de 100 de pagini despre o propunere tehnică (sau de afaceri).

Pentru a realiza această misiune, angajatul trebuie să aibă abilități de sinteză și să știe cum se elaborează un rezumat al informațiilor dintr-un document.

2.6 (Î) Exemple de rezumate

Acesta este un exemplu de **rezumat informativ** dintr-un fragment de text din Wikipedia **despre Johannes Gutenberg**, germanul care a introdus tiparul în Europa.

Un text despre Johannes Gutenberg - (187 cuvinte)

Johann Gutenberg (1398 – 1468) este germanul care a inventat tiparul. Utilizarea pe scară largă a tiparului mecanic a declanșat "Revoluția cărții tiparite", considerată unul dintre evenimentele cele mai importante ale istoriei moderne. Tiparul a jucat un rol esențial în dezvoltarea culturală și științifică din societatea europeană, prin aportul adus la răspândirea educației în masă.

Contribuțiile lui Gutenberg la dezvoltarea tehnologiei tipografice sunt multiple: inventarea unui procedeu de creare a unor tipare mobile, introducerea folosirii unor cerneluri pe bază de ulei pentru tipărirea cărților, folosirea unor matrițe ajustabile pentru litere și presa de tipărit din lemn. Invenția sa cu adevărat epocală a fost combinarea acestor elemente într-un sistem practic care a permis tipărirea de masă a cărților, sistem viabil din punct de vedere economic atât pentru tipografi cât și pentru cititori.

În Europa Renașterii, apariția tiparului a marcat începutul erei comunicațiilor de masă, care a schimbat pentru totdeauna societatea.

Circulația relativ nestânjenită a informației – inclusiv a ideilor novatoare – a depășit frontierele și a atras masele în Reformă.

Creșterea numărului celor capabili să citească a spart monopolul elitelor culturale asupra educației și a susținut apariția clasei de mijloc.

Rezumatul textului (65 de cuvinte)

Germanul Johann Gutenberg a inventat tiparul mecanic. Invenția sa a avut o contribuție decisivă la răspândirea educației de masă și a pus bazele societății moderne.

Invenția crucială a lui Gutenberg a fost un sistem practic care a permis tipărirea de carte în tiraje de masă. Cărțile tipărite au permis apoi libera circulație a informației și au pregătit evoluția societății către economia modernă, bazată pe cunoaștere.

https://en.wikipedia.org/wiki/Johannes_Gutenberg

Un **Rezumat descriptiv** al unui video clip de două minute din seria "**Speak easy**":

Rezumatul unui video clip din seria Speakeasy (86 cuvinte)

Primul clip video din seria Speakeasy ilustrează în mod comic un adevăr simplu: dacă cineva nu poate comunica eficient, atunci nu va reuși să-și prezinte public ideile sau cunoștințele. Învățarea tehnicilor de comunicare orală, - cum sunt, de exemplu: folosirea vocii, a limbajului corporal, abilitatea de a-și controla emoțiile, ritmul și logica narațiunii-, poate ajuta pe oricine să-și îmbunătățească performanțele oratorice. Și, cea mai importantă idee transmisă de video clip: oricine este motivat și ambițios poate învăța să devină un bun vorbitor.

<https://vimeo.com/channels/speakeasyeng/138301289>

Un **rezumat descriptiv** al capodoperei literare "Romeo și Julieta" de William Shakespeare, - "cea mai emoționantă poveste de dragoste scrisă vreodată"

Nu vă fie teamă de Shakespeare!

Un rezumat al piesei "Romeo și Julieta" de William Shakespeare

Piesa de teatru Romeo și Julieta a lui William Shakespeare este cea mai faimoasă tragedie romantică din literatură.

Tema piesei este dușmănia fatală dintre două familii nobile, Montague și Capulet, din orașul Verona din Italia, care conduce la moartea tragică a doi tineri îndrăgostiți: Romeo (din familia Montague) și Julieta (din clanul Capulet).

Prima jumătate a piesei, presărată cu glume și poezii de dragoste seamănă mai degrabă cu o comedie: cei doi adolescenți, Romeo și Julieta se lasă în voia iubirii.

Dar conflictul dintre familiile lor, dorința de răzbunare și intrigile creează o intensă presiune asupra lor, care în final îi va conduce la sinucidere.

Shakespeare condensează acțiunea piesei în patru zile. Comprimarea cadrului temporal, rapiditatea cu care se succed evenimentele îi împinge pe îndrăgostiți către tragicul sfârșit. Discordia și soarta implacabilă – temele majore ale tragediei – anticipează finalul: moartea tinerilor este sacrificiul necesar pentru a pune capăt conflictului sângeros dintre cele două familii nobile din Verona.

Exemple de trailere ale unor ecranizări după Romeo și Julieta:

<https://www.youtube.com/watch?v=jTGWNHa1wIQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=MeUSzCL0NJE>

Un **rezumat descriptiv** de 400 cuvinte ale romanului fantastic "**Aventurile lui Alice în Țara Minunilor**" de **Lewis Carroll**, o carte de 150 de pagini:

Un rezumat al romanului "Alice în Țara Minunilor"

"**Aventurile lui Alice în Țara Minunilor**" este o carte de copii foarte populară, care este citită cu plăcere și de adulți. Autorul este Charles Dodson, un scriitor englez care a publicat cartea în 1865 sub pseudonimul Lewis Carroll.

Cu povestea fantastică și tema principală: "**copilul descoperă minunile lumii**", cartea a influențat de-a lungul vremii cultura populară și literară.

Povestea lui Alice în este, pe de altă, stranie și enigmatică, iar cititorul poate fi derutat de limbajul criptic și de logica neașteptată din Țara Minunilor.

Protagonista cărții este Alice, o fetiță de șapte ani, care trebuie să-și găsească drumul într-un tărâm magic numit Țara Minunilor. În cursul călătoriei sale inițiatice, Alice întâlnește personaje ciudate și animale vorbitoare: Pălărierul Nebun și Iepurele Alb, Regina de Cupă, Omida, Pisica-din-Cheshire.

Iepurele Alb este ghidul lui Alice în Țara Minunilor. El o va conduce în multe locuri și aventuri de-a lungul poveștii. Veșnic grăbit, Iepurele pare a fi un simbol al Timpului care aleargă fără oprire.

Pisica-din-Cheshire, cu zâmbetul său celebru, dispare și reapare în cele mai neașteptate momente ale poveștii. Pisica este singurul personaj care o ascultă pe Alice, îi dă "sfaturi înțelepte" și o învață regulile straniei ale lumii pe care o străbate. Zâmbetul Pisicii-din-Cheshire este un simbol al magiei Țării Minunilor și o trimitere metaforică la zâmbetul enigmatic al Mona-Lisei.

Fiecare personaj din poveste o învață pe Alice câte ceva despre viață și despre ce înseamnă să crești într-o lume plină de neprevăzut. Fiecare obiect sau scenă din "Alice în Țara Minunilor" are valoare de simbol, iar simbolurile dau multiple înțelesuri întâmplărilor din carte.

Printr-un simbolism complicat, Lewis Carroll sugerează complexitatea vieții. Acesta ar putea fi mesajul învățat de Alice în călătoria sa magică: nu căuta un sens în toate întâmplările vieții, continuă-ți drumul și descoperă lumea.

Trailere ale unor filme după "Alice în Țara Minunilor":

<https://www.youtube.com/watch?v=fYqrHAcP5ss&list=PL409E6901B69BBECA>

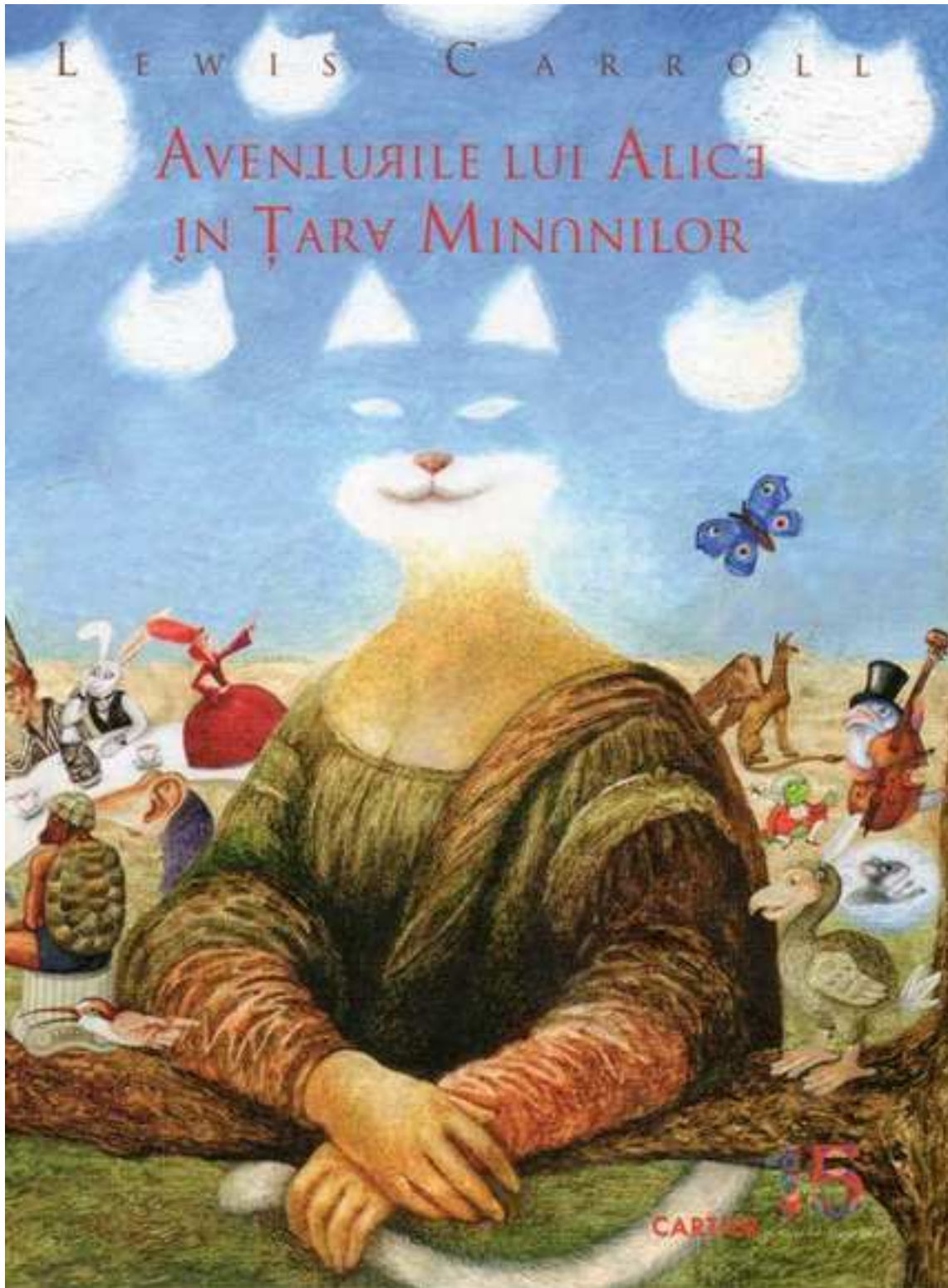
<https://www.youtube.com/watch?v=LjMkNrX60mA>

- E X P L A I N -

Erasmus+

ERASMUS+
KA2 STRATEGIC PARTNERSHIPS ITALY
2014 - 1 - IT01 - KA200 - 002650

" Aventurile lui Alice în Țara Minunilor " -
Coperta ediției în limba română a cărții – desen al pictoriței Violeta Zabulica-Diordiev.

2.7 (R) Resurse adiționale

Accesați linkurile indicate mai jos pentru a descoperi o serie de resurse educaționale suplimentare:

Lista linkurilor însoțite de o scurtă descriere	
Sursa	ASCD - www.ascd.org
Titlul sursei	Teaching students to summarize de Valerie Anderson și Suzanne Hidi
Descriere	Un articol despre rezumare
Link	http://www.ascd.org/ASCD/pdf/journals/ed_lead/el_198812_anderson.pdf
Limba	Engleză
<hr/>	
Sursa	University of new England
Titlul sursei	Paraphrasing and summarising
Descriere	Instrucțiuni pentru parafrizare și rezumare
Link	https://www.une.edu.au/_data/assets/pdf_file/0003/13458/WE_Paraphrasing-and-summarising.pdf
Limba	Engleză

3 REZUMAREA UNUI TEXT – CUM SE FACE?

3.1 (D) Descoperire

Un bun rezumat demonstrează că cititorul a înțeles informația din textul sursă și că este capabil să transmită cu propriile cuvinte ideile importante din acest text.

Există mai multe moduri de a face un rezumat. Aceasta depinde de scopul rezumării, de tipul de text sursă și de audiența căreia i se adresează rezumatul.

În toate situațiile enumerate există însă două activități de bază:

1. **CITIREA** textului sursă și
2. **SCRIEREA** propriu-zisă a rezumatului.

Citirea și scrierea nu pot fi separate, atunci când se dorește crearea unui rezumat pornind de la un material scris. Citirea atentă și reflectarea asupra conținutului citit sunt esențiale pentru calitatea rezumatului.

3.2 (Î) CITIREA textului

Stabilirea unei strategii eficiente de lectură este importantă înainte de a începe efectiv scrierea rezumatului.

O astfel de strategie cuprinde cel puțin următorii pași:

1. **STUDIUL CONTEXTULUI** înainte de lectura propriu-zisă
2. **STUDIUL TEXTULUI** pe parcursul **CITIRII**, care poate cuprinde etapele:
 - **PARCURGERE RAPIDĂ** a textului.
 - **CITIRE ATENTĂ** a textului.
 - **CĂUTAREA** înțelesurilor în text.
 - Crearea de **NOTE ȘI ADNOTĂRI** pe marginea textului studiat.
4. Revizuirea finală a **NOTELOR**.

Studiul contextului este prima etapă a muncii de rezumare, care constă în documentarea în legătură cu autorul, subiectul, contextul și scopul în care a fost scris textul sursă.

Studiul textului este etapa în care textul este citit critic, etapă în care se identifică și se ierarhizează: principalele idei sau fapte (în cazul unui text expositiv), sau principalele personaje și evenimente (în cazul unui text narativ).

Studiul textului este însoțit de realizarea unor note, sau de adnotarea directă a textului pe suportul sursei.

Revizuirea notelor după citire, este ultima etapă în procesul de lectură, când se organizează notele și, eventual, se folosesc instrumente vizuale pentru a exprima în format grafic semnificațiile textului.

STUDIUL CONTEXTULUI

Înainte de a trece efectiv la citirea textului care trebuie sintetizat, este necesară înțelegerea contextului în care acesta a fost scris. Aceasta poate să aducă informații prețioase, care pot fi ulterior folosite la crearea rezumatului.

Iată câteva întrebări care pot constitui repere în operația de colectare a informațiilor despre textul studiat:

Cine este autorul textului?

Ce alte opere ale aceluiași autor ați mai citit?

Care este subiectul sau tema principală a textului?

Ce altceva mai cunoașteți despre acest subiect?

Ce alte texte similare ați mai întâlnit?

De ce este necesară sau de ce credeți că a fost cerută această lectură?

Acestea nu sunt unicele, dar sunt cele mai importante întrebări care trebuie avute în vedere în explorarea informațiilor despre materialul care trebuie sintetizat.

Dacă nu sunteți familiarizat cu autorul sau cu subiectul textului de rezumat, încercați să căutați informații auxiliare pe internet sau la bibliotecă.

STUDIUL TEXTULUI

Studiul textului constă în citirea efectivă a acestuia, proces în care:

1. **se parcurge rapid** textul de analizat.
2. **se citește apoi cu atenție** în întregime.
3. **se identifică informația esențială** conținută de text.
4. **se recitește textul în mod activ**: luând note, subliniind cuvinte sau pasaje, făcând adnotari direct pe text.

PARCURGEREA RAPIDĂ (frunzărirea) textului

Frunzărirea înseamnă parcurgerea rapidă (în diagonală) a textului.

Acest tip de lectură are ca scop detectarea rapidă a elementelor importante, marcate ca atare, ale textului. În această etapă trebuie acordată atenție:

- titlurilor de capitole, subcapitole și paragrafe.
- textelor scoase în evidență prin scrierea cu caractere îngroșate (bold), prin subliniere, sau în orice alt mod.
- imaginilor de orice tip, graficelor, diagramelor și fotografiilor.

La frunzărirea, se citesc de obicei doar primele enunțuri din fiecare paragraf.

În final, încercați să răspundeți la întrebarea: **Despre ce este vorba în acest text?**

CITIREA ATENTĂ a textului

După parcurgerea inițială rapidă, este necesară **citirea cu atenție în întregime a textului**. În aceasta etapă se urmărește înțelegerea semnificației textului și identificarea elementelor importante așa cum sunt definite de autor:

1. **subiectul și ideile principale** sau personajele și evenimentele (în cazul textelor narative).
2. **detaliile care susțin** aceste idei.
3. **frazele care enunță subiectul** sau **fraza care formulează concluzii**, dacă există în text.

CĂUTAREA ÎNTELESURILOR și a structurii în text

Subiectul unui text este un cuvânt sau o fraza care concentrează semnificația întregului text.

Ideea principală este informația cea mai importantă conținută de acel text. O **idee secundară** (sau **de susținere**) este complementară ideii principale – furnizează detalii suplimentare pentru ideea principală.

Ideea principală include subiectul textului și principalele enunțuri referitoare la subiect. Ideea principală este adesea exprimată într-o fraza numită **"enunțul subiectului"**.

Exemplu: Subiectul și ideea unui text

În fragmentul de text de mai jos sunt accentuate subiectul și ideile.

"Republica **Irlanda** ocupă cea mai mare parte a insulei Irlanda, în largul coastelor Angliei și Țării Galilor. Capitala, Dublin, este locul unde s-au născut **scriitori precum Oscar Wilde și Samuel Beckett**. Supranumită **"Insula de Smarald"** pentru peisajele bogate în pajiști și dealuri inverzite, peste care **sunt răspândite castele și vechi situri Celtice**. Povești despre războinici învățați și despre **spiriduși care își ascund aurul la capătul curcubeelor**, adaugă a atracție misterioasă Irlandei.

Subiectul textului este **Irlanda** iar ideea principală este: **Irlanda este "un tărâm magic situat pe o insulă de smarald" și o țară cu o excepțional de bogată zestre culturală și istorică.**

Secvența ideilor principale, în ordinea în care acestea apar în text, definește ceea ce se cheamă "**semnificația discursului**".

Semnificația discursului este ceea ce leagă ideile din text.

"**Semnificația detaliată a discursului**" cuprinde ideile principale și ideile de susținere. Pornind de la semnificația discursului, și de la câteva detalii se poate crea rezumatul textului.

Pentru extragerea și formularea ideii principale, trebuie citit textul pentru a identifica secvențele care conțin informații despre **un anume fapt, eveniment, sau acțiune** executată de unul sau mai multe personaje.

Apoi se **notează această informație într-o singură propoziție** sau frază scurtă.

Pentru a extrage și a formula o idee secundară, trebuie recitit textul din care a rezultat ideea principală, încercând să identificați detalii despre faptele, evenimentele sau acțiunile descrise de ideea principală.

Apoi se formulează și se notează aceste detalii în una sau mai multe fraze.

O metodă simplă de a identifica subiectul și ideile principale ale textului care trebuie rezumat este formularea unor întrebări ajutătoare pornind de la cuvintele cheie:

Cine? Care? Când? De ce? ca în exemplele de mai jos:

Care sunt principalele fapte, evenimente sau personaje descrise în text?

Care sunt relațiile dintre ideile, faptele, personajele sau evenimentele descrise în text?

De ce a exprimat autorul anumite idei în text?

Când a avut loc acțiunea descriă în text?

Unde au avut loc acțiunea sau evenimentele descrise în text?

Răspunsurile la un set bine definit de astfel de întrebări pot constitui nucleul rezumatului care trebuie creat.

O recomandare esențială pentru rezumare este stabilirea caracteristicilor generale ale textului, și anume:

- **tipul de text**: narativ, expositiv, argumentativ.
- **categoriile** de informație din text (dacă există).
- **structura textului**: introducere, corpul principal, concluziile ,etc.

Stabilirea tipului de text, a categoriilor și structurii acestuia poate fi de mare ajutor în detectarea informației cu adevărat importante din acel text.

Exemplu: Categoriile de informație într-un text

În primul chenar se afla textul sursă, care este despre Puma și se găsește în Wikipedia, secțiunea în limba engleză: <https://en.wikipedia.org/wiki/Cougar>.

În chenarul de pe pagina următoare, textul este divizat în paragrafe având titluri care corespund cu conținutul paragrafelor.

Titlurile reprezintă de fapt principalele categorii de informație din text și marchează subiectele principale din textul analizat.

Puma (225 cuvinte)

Puma, cunoscută și sub numele de leu de munte, panteră sau cougar este o felină mare răspândită în America de Nord și de Sud.

Specie adaptabilă, puma poate fi întâlnită în toate tipurile de habitat din America. Este a doua felină ca mărime din Lumea Nouă, după jaguar.

Temătoare și solitară puma este considerată un animal nocturn sau crepuscular, deși au fost raportate cazuri când au fost întâlnite pume și în cursul zilei.

Puma este un prădător de "ambuscadă", care își pândește prada.

Principala sa sursă de hrană sunt căprioarele, dar și animalele domestice. La nevoie, vânează chiar rozătoare mici sau insecte.

Puma preferă habitaturi cu pădure tânără, sau terenuri pietroase, poate trăi și în zone de câmpie. Puma este un animal teritorial, ea supraviețuiește în zone cu densitate mică a populațiilor. Dimensiunea teritoriului individual depinde de teren și de abundența prăzii.

Puma este retrasă și evită oamenii. Atacuri asupra oamenilor au fost raportate rar, dar numărul acestora este în creștere în ultimii ani în America, din cauza faptului că oamenii le încalcă teritoriul.

După colonizarea continentului American de către europeni, din cauza expansiunii așezărilor omenești peste habitatul natural al pumei, efectivele acesteia au scăzut dramatic. În particular, la începutul secolului XX, populația de puma a fost complet distrusă pe toată coasta de est a Americii de Nord, cu excepția unei subpopulații izolate din Florida.

Puma (text cu categoriile marcate)

Habitatul geografic al pumei:

Puma, cunoscută și sub numele de **leu de munte**, **panteră** sau **cugar** este o felină mare răspândită în America de Nord și de Sud. Specie adaptabilă, puma poate fi întâlnită în toate tipurile de habitat din America.

Caracteristicile și comportamentul pumei:

Temătoare și solitară puma este considerată un animal nocturn sau crepuscular, deși au fost raportate cazuri când au fost întâlnite pume și în cursul zilei.

Obiceiurile de vânătoare ale pumei

Puma este un prădător de "ambuscadă", care își pândește prada. Principala sa sursă de hrană sunt căprioarele, dar și animalele domestice. La nevoie, vânează chiar rozătoare mici sau insecte.

Caracteristicile habitatului pumei

Puma preferă habitaturi cu pădure tânără, sau terenuri pietroase, poate trăi și în zone de câmpie. Puma este un animal teritorial, ea supraviețuiește în zone cu densitate mică a populațiilor. Dimensiunea teritoriului individual depinde de teren și de abundența prăzii.

Puma și oamenii

Puma este retrasă și evită oamenii. Atacuri asupra oamenilor au fost raportate rar, dar numărul acestora este în creștere în ultimii ani în America, din cauza faptului că oamenii le încalcă teritoriul.

Starea actuala de conservare a speciei

După colonizarea continentului American de către europeni, din cauza expansiunii așezărilor omenești peste habitatul natural al pumei, efectivele acesteia au scăzut dramatic. În particular, la începutul secolului XX, populația de puma a fost complet distrusă pe toată coasta de est a Americii de Nord, cu excepția unei subpopulații izolate din Florida.

SCRIEREA de NOTE pe marginea textului

Recitiți și **analizați** textul. Apoi, divizați-l în secțiuni (fragmente, părți, paragrafe), **adnotați-l** (scriind comentarii și observații pe margine) și **subliniați** pasaje din materialul original, cu scopul de a evidenția:

- subiectul sau cuvinte cheie,
- ideile principale, subiectul, sau concluziile,
- tipul de text, categoriile de informație și structura textului.

Faceți note referitoare la:

- sursă (autor – nume titlu, data și locul publicării, URL, etc.).
- ideile principale, fapte, acțiuni, evenimente din text.
- explicații ale ideilor principale (de exemplu motive/cauze sau efecte).

În final, **creați o schiță de text care va constitui nucleul rezumatului** pe care doriți să-l alcătuiți. Scrieți ideile de bază din fiecare secțiune a schiței de rezumat. Dacă textul sursă este scurt sau fragmentat, **conturați fiecare paragraf** al textului.

Toate metodele și recomandările de mai sus, sugerează "**citirea reflexivă**" (citire atentă urmată de reflectare asupra conținutului), ca etapă preliminară obligatorie în orice încercare de realizare a unor rezumate.

REVIZUIREA ȘI ORGANIZAREA NOTELOR

După citirea atentă a textului, notele trebuie structurate într-o **schiță de rezumat** care cuprinde ideile principale și ideile secundare. Apoi se analizează ce detalii trebuie introduse în rezumat, în funcție de cerințele specifice și de destinația rezumatului.

Ca un ultim pas, se pot folosi instrumente vizuale care să faciliteze înțelegerea textului:

1. **Mind maps** (hărți de idei) pentru a clasifica (într-o ierarhie radială) elementele constitutive ale textului: evenimente, fapte, personaje, acțiuni și idei.
2. **Concept maps** (hărți conceptuale) pentru a vizualiza relațiile dintre idei
3. **Outliners** (aplicații software pentru identificarea unor structuri ierarhice de elemente dintr-un text)
4. **Diagrame Web** (pânză de păianjen) pentru a ilustra diverse categorii de informații înrudite din text.

3.3 (Î) SCRIEREA rezumatului

Pentru scrierea rezumatului, este necesară parcurgerea a două etape:

1. **SCRIEREA unei ciorne.**
2. **REVIZUIREA.**

SCRIEREA unei ciorne

Prima recomandare pe care ar da-o un expert, înainte de a începe, este: "**Dă deoparte textul și încearcă să scrii rezumatul, folosind propriile notițe**".

Începeți rezumatul cu un **paragraf de identificare a lucrării**. Precizați clar informații de context, despre textul pe care îl rezumați: titlu, autor și subiectul principal.

Pentru această primă parte a rezumatului, se poate folosi un șablon tipic.

Exemple: Șabloane pentru primul paragraf

Articolul/Cartea "(Titlul articolului/cărții)" scris/scrisă de (numele autorilor) a apărut/a fost publicat(ă) în anul (anul).

Cartea "Harry Potter și piatra filozofală" scrisă de J. K. Rowling a fost publicată pentru prima dată în anul 1997.

"(Titlul articolului/cărții)" scris/scrisă de (numele autorilor) este (informații și comentarii asupra articolului/cărții).

"Harry Potter și piatra filozofală" scrisă de J. K. Rowling este prima navelă din seria Harry Potter, una dintre cele mai cerute cărți în rândul tinerilor cititori.

Articolul/cartea/piesa aparținând lui (numele autorilor), cu titlul "(Titlul materialului scris)", este (considerații asupra materialului scris)

Piesa "Romeo și Julieta" a lui William Shakespeare este o celebră tragedie și cea mai frumoasă poveste de dragoste care s-a istorisit vreodată.

Dacă realizați rezumatul unui **text din domeniul public sau dintr-o sursă fără drept de autor**, este obligatoriu să menționați sursa acestuia.

Folosiți vorbirea indirectă când prezentați ideile textului. Este bine ca verbele să fie la timpul prezent și la impersonal.

Exemple: Verbe folosite în rezumat pentru a introduce ideile:

a afirma, a susține, a explica, a relata, a ilustra, a remarca

Încercați să formulați fraze simple. Apoi legați-le între ele prin cuvinte sau expresii scurte, care să pună în evidență legăturile logice dintre idei.

Example: Cuvinte sau expresii de legătură, folosite în rezumat

de aceea, datorită, din cauză că, totuși, deși, pe de altă parte

Scrieți folosind un "**limbaj de rezumare**". Prezentați materialul într-o manieră neutră. Cititorii sau ascultătorii rezumatului trebuie să nu uite că materialul original nu vă aparține. Puteți folosi chiar expresii care să amintească acest lucru: faptul că sunteți autorul rezumatului și nu al materialului prezentat.

Exemple: Șabloane pentru a accentua faptul că scrieți un rezumat

Șabloane potrivite pentru rezumatele unor articole sau lucrări de ficțiune:

(Numele autorului) propune (ideea principală)

Potrivit lui (numele autorului), (ideea principală)

Articolul lui (numele autorului), pe tema (tema), tratează (ideea principală)

(Numele autorului), în lucrarea sa, susține că (ideea principală)

Conform "(Titlul articolului)", (ideea principală) are impact major asupra (tema)

În cadrul rezumatului, folosiți "expresii cheie" pentru a indica gradul de importanță a ideilor pe care le-ati extras din textul original.

Exemple: Expresii cheie care indică importanța unei idei

Unele cuvinte sau expresii pot indica o importanță majoră:

este important de reținut că..., esențial este că..., în concluzie..., etc.

Alte expresii indică idei cu mai puțin impact :

de exemplu, nu prea, imposibil, etc.

În această etapă, este de asemenea esențial de **a structura rezumatul**: organizați-l în părți bine definite (numite **secțiuni** sau **paragrafe**).

Prima variantă a rezumatului (ciorna) trebuie să fie o trecere în revistă completă a textului original. Evitați să includeți în ciornă exemple, anecdote sau informații redundante din text. Folosiți expresii corelatoare de idei care pun în evidență corelarea ideilor din textul original, de tipul: clasificare, ordine cronologică, cauzalitate, analogie, contrast.

Încheiați rezumatul cu o concluzie, într-o frază de final. Încheierea trebuie să reflecte esența articolului/cărții/textului, din punctul de vedere al autorului.

În lucrările științifice și de de non-ficțiune, nu includeți propriile opinii.

REVIZUIREA

O primă variantă a rezumatului necesită întotdeauna îmbunătățiri, revizuirea rezumatului este o etapă esențială.

Reparcurgeți textul original pentru a fi siguri că rezumatul reflectă corect ideile autorului. Rezumatul trebuie să redea ideile din textul original, folosind cuvintele proprii, în mod coerent și logic.

Este de asemenea important să fixați lungimea rezumatului: **acesta trebuie să fie mai scurt decât textul original**, cu observația că lungimea sa trebuie să corespundă scopului pentru care el este întocmit.

Dacă scopul rezumatului este prezenta conținutul textului original, el poate fi foarte scurt, mai puțin de 1% din original. Acesta este cazul **rezumatelor descriptive** ale cărților, pieselor de teatru, filmelor etc.

La cealaltă extremă sunt **rezumatele exhaustive**, care furnizează toate informațiile necesare astfel încât cititorul/ascultătorul nu mai are nevoie să citească textul original. Pentru lucrări științifice și de non-ficțiune, sau scrieri literare scurte, rezumatul poate fi dimensionat la o treime din lungimea textului original.

Revizuirea finală a rezultatului rezumării ar trebui să includă următoarele două etape. Mai întâi, verificați dacă s-au respectat "**cele 10 porunci**" ale rezumării:

- Au fost incluse ideile principale** ale textului original.
- Secțiunile sunt organizate logic** în cadrul rezumatului.
- Scrierea este obiectivă** și exprimarea este impersonală.
- A fost evitată redundanța**, ca și repetarea.
- A fost adaptată lungimea** rezumatului.
- Au fost respectate regulile** de parafrizare și citare.
- Nu au fost reproduse identic fragmente** din textul original.
- Nu s-au inclus opinii sau idei proprii** în rezumat.
- Nu s-au adus critici** textului original.
- Nu a fost "rescris"** întregul text original.

Apoi, verificați rezumatul și urmăriți dacă:

- înțelesul este același în rezumat, ca și în textul original
- ideile textului au fost exprimate în cuvintele proprii
- rezumatul este mai scurt decât textul original
- sursele de informații folosite la rezumat sunt clar menționate.

PARAFRAZĂRILE ȘI CITĂRILE

Parafraza este o explicație mai amplă, în **termeni personali**, a unui fragment de text. Ea poate însemna exprimarea aceluiași idei, dar cu alte cuvinte decât cele ale autorului. Se poate parafraza o expresie, un grup de fraze, sau chiar o scurtă poveste, cum ar fi un basm sau o fabulă.

Parafrazarea are elemente comune cu rezumarea: în ambele cazuri se folosesc propriile cuvinte pentru a exprima, a descrie, sau a explica ideile autorului.

Parafrazarea poate fi utilă la alcătuirea unui rezumat. Parafrazarea presupune:

1. **citirea cu atenție** a fragmentului care va fi parafrizat
2. sublinierea cuvintelor specifice subiectului pentru **a le găsi înlocuitori**
3. redarea în mod propriu a informației din de grupuri **de cuvinte**
4. **formularea liberă a ideilor textului, din memorie.**

Exemplu: Parafrazarea poveștii dintr-o fabulă

Mai jos se găsește un exemplu de parafrizare a unei fabulei a lui Esop, un scriitor antic grec, considerat "părintele fabulei".

Fabula "Vântul și Soarele" de Esop

Vântul și Soarele se certau pe motiv că fiecare este mai puternic decât celălalt.

Zărind un călător pe un drum, Soarele îi spuse Vântului: «Cred că am găsit un mijloc prin care să vedem care dintre noi are dreptate. Primul care izbuteste să-i scoată mantia călătorului va fi considerat cel mai puternic. Începe tu!»

Soarele se dădu în spatele unui nor, iar Vântul începu să sufle cât putu de tare asupra călătorului. Însă, cu cât Vântul suflă mai tare către om, cu atât mai strâns își ținu acesta mantia în jurul trupului. În cele din urmă, cuprins de disperare, vântul renunță.

Apoi, Soarele ieși dintre nori și-și trimise din plin razele peste călător, care, văzu că este prea cald și își dezbracă curând mantia.

Povestea parafrizată într-o pagină Wikipedia

(traducere din limba engleză)

Fabula se referă la competiția dintre Vânt și Soare, pentru a se stabili care din cei doi este mai puternic. Confruntarea constă în a-l face pe un călător să își scoată mantia.

Dar, cu cât Vântul bătea mai tare, cu atât călătorul își strângea mai mult mantia pe lângă sine, pentru a-i ține cald. Însă când soarele străluci cu putere, călătorul, cuprins de caldură, își dezbracă degrabă mantia sa."

https://en.wikipedia.org/wiki/The_North_Wind_and_the_Sun

Citarea (sau citatul) înseamnă preluarea unor cuvinte, expresii, fraze sau chiar fragmente de text, așa cum ele apar în lucrarea originală. Când se citează dintr-un text, reproducerea trebuie să fie identică, iar textul citat trebuie încadrat de ghilimele.

La rezumarea unui text, exprimarea ideilor autorului cu cuvinte proprii este uneori dificilă. În acest caz se pot folosi citatele. Citarea se poate folosi și atunci când doriți să subliniați un mod de exprimare specific un limbaj particular aflat în text.

Rețineți că:

- **o citare nu poate constitui, ea însăși, o singură frază**, în special dacă este vorba de o lucrare științifică, un text non-ficțiune, un articol etc.

- citarea se face **numai cu precizarea în lucrare a sursei** fragmentului reprodus.

Regulamentele europene pentru Copyright **permit citarea unor fragmente foarte scurte dintr-o carte** care se află sub incidența unei legi a dreptului de autor.

Exemplu: Citarea autorilor clasici

Mai jos se găsește un exemplu de citare din autori clasici, care scriu despre morala fabelei lui Esop, "Vântul și Soarele".

Fabula "Vântul și Soarele" de Esop

Vântul și Soarele se certau pe motiv că fiecare este mai puternic decât celălalt. Zărind un călător pe un drum, Soarele îi spuse Vântului: «Cred că am găsit un mijloc prin care să vedem care dintre noi are dreptate. Primul care izbuteste să-i scoată mantia călătorului va fi considerat cel mai puternic. Începe tu!» Soarele se dădu în spatele unui nor, iar Vântul începu să sufle cât putu de tare asupra călătorului. Însă, cu cât Vântul suflă mai tare către om, cu atât mai strâns își ținu acesta mantia în jurul trupului. În cele din urmă, cuprins de disperare, vântul renunță. Apoi, Soarele ieși dintre nori și-și trimise din plin razele peste călător, care, văzu că este prea cald și își dezbracă curând mantia.

Morala fabelei

În timp ce autorii moderni consideră că morala fabelei ar fi: **"Bunătatea are mai mult efect decât severitatea"**, autorul antic Avianus are o concluzie mai interesantă: **"Cel care începe cu amenințări arareori învinge"**.

Autorul francez La Fontaine, în poemul său care repovestește aceeași fabulă, ajunge la concluzia că: **"Prin blândețe se obține mai mult decât prin violență"**, iar scriitorul englez Walter Crane interpretează fabula în sensul că: **"Adevărata putere nu trebuie să se laude"**.

3.4 (Î) Exemple practice – Cum se folosesc metodele și instrumentele?

CUM se descoperă tema și ideile principale

Textele mari pot include mai mult decât o temă și o idee principală. În acest caz, este posibil ca autorul să le marcheze în grosat în text sau ca titluri de secțiuni.

Dacă textul pentru care se realizează rezumatul are un cuprins, titlurile prezente acolo pot da indicii importante pentru detectarea temei și a ideilor importante.

Exemplu: Descoperirea temei și a ideilor principale ale textului

Cuprinsul la articolul *Tigru* din Wikipedia poate oferi o idee despre subiectele tratate în articol. (link: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Tigru>)

Cuprins - Tigru

- 1 Clasificare - specii și subspecii**
- 2 Morfologie**
- 3 Habitat și răspândire**
- 4 Comportament**
- 5 Conservare și aspecte ecologice**
- 7 Interacțiunea cu omul**
- 8 Rolul în cultură**

Exemplul de mai sus arată ce **categorii de informații** trebuie căutate în orice text de acest gen, despre feline sau chiar despre alte animale din alte specii: caracteristici, habitat, comportament, răspândire, relația cu omul, stadiul de conservare etc.

Exemplu: Parcurgerea rapidă a unui text pentru a extrage categorii

Luând ca exemplu acest articol care descrie *Tigrul*, putem merge mai departe, căutând un articol prezentând alt tip de mamifer, de exemplu, *Ursul*:

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Urs>

<https://www.toateanimalele.ro/ursi/ursul-brun-ursus-arctos>

sau *Lupul*: https://ro.wikipedia.org/wiki/Lup_cenușiu

În oricare din aceste texte informative, **detectăm aceleași subiecte principale**: origine, caracteristici, subspecii, comportament, habitat, stadiul de conservare.

Exemplu: Descoperirea temei și a ideilor principale ale textului

În primul chenar se găsește textul original <https://ro.wikipedia.org/wiki/Lunca>
În al doilea chenar, textul are evidențiate diverse expresii care pot simplifica procesul de rezumare. Cel de-al treilea chenar conține rezumatul textului inițial.

Lunca (text Wikipedia -125 de cuvinte)

Lunca este o zonă umedă sub formă de șes aflată, de obicei, de-a lungul unei ape curgătoare sau în jurul lacurilor mari. Spre deosebire de o mlaștină sau de o pădure inundabilă, lunca nu are apă permanentă, cu excepția perioadelor scurte când apa râurilor crește, datorită topirii zăpezilor sau a ploilor abundente.

În lunci cresc o varietate de plante specifice zonelor umede, care pot adesea supraviețui ca semințe, rizomi sau bulbi, atunci când este secetă, dar se pot rapid regenera atunci când este apă din belșug. Ca urmare, luncile nu pot menține, de obicei, o viață acvatică cu animale subacvatice, așa cum sunt peștii. În schimb, luncile au o largă diversitate de plante, care atrag numeroase varietăți de păsări, mici mamifere și insecte, incluzând fluturi.

Lunca este o zonă umedă sub formă de șes aflată, de obicei, de-a lungul unei ape curgătoare sau în jurul lacurilor mari. Spre deosebire de o mlaștină sau de o pădure inundabilă, lunca nu are apă permanentă, cu excepția perioadelor scurte când apa râurilor crește, datorită topirii zăpezilor sau a ploilor abundente.

În lunci cresc o varietate de plante specifice zonelor umede, care pot adesea supraviețui ca semințe, rizomi sau bulbi, atunci când este secetă, dar se pot rapid regenera atunci când este apă din belșug. Ca urmare, luncile nu pot menține, de obicei, o viață acvatică cu animale subacvatice, așa cum sunt peștii. În schimb, luncile au o largă diversitate de plante, care atrag numeroase varietăți de păsări, mici mamifere și insecte, incluzând fluturi.

Tema, ideile principale și secundare din text

Principala temă este: Lunca. Ideile principale în text sunt:

1. Lunca este o zonă umedă sub formă de șes
2. Lunca nu are apă permanentă
3. Lunca nu pot menține o viață acvatică

Idei secundare în text:

Lunca se deosebește de o mlaștină sau de o pădure inundabilă.

Rezumatul textului (40 de cuvinte)

Lunca este o zonă umedă de șes. Ea nu are apă permanentă, deosebindu-se de o mlaștină sau de o pădure inundabilă. Lunca nu poate menține o viață acvatică, dar atrage numeroase varietăți de păsări, mici mamifere și insecte.

Exemplu: Marcarea unui text electronic în vederea rezumării

Rezumatul din tabelul de mai jos a fost completat după ce în textul original au fost evidențiate: tema (în roz), ideile principale (în galben) și cele secundare (în albastru). Comentariul scris în roșu arată ceea ce este cu adevărat esențial în text – ideea principală.

Textul original (135 de cuvinte)

Lupul este un animal robust și suplu.
Performanțele fizice ale lupilor sunt cel puțin impresionante. În căutarea hranei ei pot parcurge peste 100 km într-o singură noapte. Viteza de alergare a lupului poate depăși 60 km/oră.
Simțurile sale sunt extraordinare. Nu doar mirosul este deosebit de fin, dar și auzul și văzul, lupul putând vâna foarte bine atât noaptea - timpul său preferat de vânatoare - cât și ziua sau în perioadele de amurg și dimineață. Are o mare rezistență la durere și un mare curaj în luptă.
Dar, mai mult decât performanțele fizice, lupul are și o inteligență deosebită.
La vânatoare folosește felurite tactici, de la strategia de învăluire pe flancuri a prăzii la mânărea treptată către zone închise.
De multe ori izbutește să observe și să ocolească capcanele puse de oameni pentru el.

Rezumatul (36 de cuvinte)

Lupul este un animal cu calități fizice impresionante: el poate străbate distanțe lungi și alerga rapid.
Simțurile sale sunt extraordinare, putând vâna foarte bine noaptea.
Lupul are o inteligență deosebită. La vânatoare folosește tactici foarte diverse.
Comentariu: Trebuie specificate principalele caracteristici ale lupului, care fac din el un supraviețuitor și un bun vânător.

https://ro.wikipedia.org/wiki/Lup_cenușiu

Exemplu: Folosirea întrebărilor ajutătoare pentru a rezuma un film

Se poate întocmi ușor rezumatul filmului **Regele Leu** ("The Lion King") dacă se răspunde la întrebările ajutătoare (coloana din stânga), în tabelul de mai jos.

Întrebări ajutătoare pentru a rezuma filmul "Regele Leu" ("The Lion King")

Cine a produs filmul și când?

Filmul a fost produs în 1994 la Studiourile Walt Disney.

Ce tip de film este?

Este un film animat muzical și de aventură.

Cine joacă rolul personajului principal?

Vocea personajului principal, Simba, este a unor actori și cântăreți americani renumiți.

Care este povestea din film?

Un prinț Leu, pe nume Simba, s-a născut în Africa. Unchiul lui, Scar, dorește să devină rege și plănuiește, împreună cu Hiena, să îlucidă pe Simba și pe tatăl lui.

Regele Leu este ucis, iar Simba este determinat de Scar să creadă că este vina lui. De rușine, Simba părăsește regatul și alege să trăiască în deșert. După ani de exil, Simba se întoarce acasă pentru a-l răsturna pe uzurpator și a deveni Regele Leu.

Care sunt asemănările cu alte opere literare, sau de ficțiune, cunoscute?

Regele Leu este o poveste originală Disney, dar inspirată din poveștile biblice ale lui Iosif și Moise și din piesa de teatru Hamlet de William Shakespeare.

Rezumatul filmului "Regele Leu" în 131 de cuvinte

Filmul animat "Lion King", un muzical de aventuri, a fost produs în 1994 la Studiourile Walt Disney.

Vocea personajului principal, regele Leu, este a unor actori și cântăreți americani renumiți.

Filmul spune povestea lui Simba, un prinț leu născut în Africa. Unchiul lui, Scar, dorește să devină rege și plănuiește, împreună cu Hiena, să îlucidă pe Simba și pe tatăl lui.

Regele Leu este ucis, iar Simba este convins de Scar să creadă că este vina lui.

De rușine, Simba părăsește regatul și alege să trăiască în deșert. După ani de exil, Simba se întoarce acasă pentru a-l răsturna pe uzurpator și a deveni Regele Leu.

Scenariul original Regele Leu a fost inspirat din poveștile biblice ale lui Iosif și Moise și din piesa de teatru Hamlet de William Shakespeare.

Clipul de promovare al filmului, tradus în limba română

<https://www.youtube.com/watch?v=et5F2eOYb-Y>

CUM se folosesc șabloane în rezumate

Se pot folosi expresii care să reamintească auditoriului că este vorba despre un rezumat, că sunteți cel care rezumă un material și nu autorul acestuia.

Exemplu: Șabloane care pun în evidență rolul celui care realizează rezumatul

În articolul de mai jos, șabloanele adecvate scopului enunțat mai sus sunt marcate cu culoarea albastru, iar ideile de reținut sunt marcate cu galben.

Textul original (187 de cuvinte)

În ziua de astăzi, marea majoritate a scriitorilor au ceea ce se numește o ocupație stabilă, complementară cu statutul de scriitor. Meseria lor de bază, experiența de viață îi ajută în alegerea și așternerea pe hârtie a subiectelor.

Nimeni nu trebuie să se demoralizeze de la prima încercare. Eșecul unei vânzări nu înseamnă că romanul nu este bun, după cum o cifră de vânzări crescută inițial nu e obligatoriu să se mențină pe parcurs.

Dacă un scriitor alege să redacteze o colecție de romane, unul dintre ele poate să atragă succesul celorlalte. Dacă primul roman nu a fost o rampă de lansare, poate că succesul celui de-al doilea va determina publicul să se oprească și asupra primului.

A fi scriitor este, mai presus decât orice, o vocație, o chemare, o opțiune care îți aparține, în primul rând ție. Nu întotdeauna încasările determină succesul unui roman sau calitatea de scriitor. E îndeajuns ca un om să te oprească pe stradă și să spună că i-a plăcut o carte scrisă de tine. Cu siguranță, el va recomanda cartea scrisă de tine și altora, iar succesul va veni într-o zi.

Carmen Zamfirescu - Câteva sfaturi despre scrierea unei cărți (Editura Digitală, 2015)

Rezumatul (50 de cuvinte)

Autorul textului oferă câteva sfaturi scriitorilor amatori, care își aleg subiectele din experiența de viață.

În opinia autorului, succesul nu neapărat apare imediat, și nici nu e de durată, neapărat.

Ceea ce îl caracterizează pe scriitor, în opinia sa, este vocația, chemarea; continuând cu perseverență, succesul va veni într-o zi.

<http://www.edigitala.ro/cateva-sfaturi-despre-scrierea-unei-carti/>

3.5 (Î) Rezumatele LUCRĂRILOR DE FICȚIUNE – Cum se realizează?

MODALITĂȚI DE SCRIERE în lucrări de ficțiune sau non-ficțiune

Modalitățile de scriere se referă la metodele prin care se elaborează lucrările scrise sau căile prin care autorul transmite informația cititorului.

Cele mai utilizate moduri de scriere corespund clasicelelor **tehnicilor retorice**, sau "**modele de discurs**". Modelele de discurs descriu categorii, convenții și scopuri ale unei **comunicări prin limbaj**, scris sau vorbit. Ele sunt următoarele:

1. **narațiunea**
2. **descrierea**
3. **expunerea**
4. **argumentarea**

Modalitățile de scriere de mai sus **sunt folosite atât în textele de ficțiune (literare)** cât și în cele de **non-ficțiune**. Ele au fost evidențiate deja în secțiunea 3.4. Tipuri de TEXT, unde s-a prezentat o clasificare sumară a textelor scrise, după criteriul scopului și semnificației acestuia.

Narațiunea spune o poveste. Narațiunea include elemente specifice prin care autorul prezintă povestea: perspectiva generală (personală or impersonală), "vocea" care "spune" povestea), perspectiva asupra timpului (prezent, trecut, viitor etc). Orice narațiune include un personaj uman sau o voce impersonală, care joacă rolul este **naratorului**; prin intermediul acestuia, autorul transmite cititorului povestea

O narațiune poate fi identificată prin prezența personajelor, a secvențelor de acțiuni conectate în mod informal sau cronologic.

Descrierea este un stil de scriere care constă într-o prezentare (în cuvinte) a unor obiecte, experiențe, situații, personaje etc. Descrierea este modalitatea tipică de a comunica ideile secundare, prin focalizarea pe toate tipurile de detaliu, în special senzorial: culoare, textură, mărime, material, miros, poziție relativă etc.

O descriere poate fi identificată prin frecvența substantivelor și adjectivelor, în schimbul verbelor de acțiune.

Expunerea comunică informații, în general. Scopul expunerii este de a explica și analiza ideile, faptele, acțiunile și situațiile. De aceea expunerea este frecvent utilizată la începutul unei povestiri, în scopul de a pregăti cititorul cu informațiile de bază. Expunerea este de asemenea folosită în **pasajele de tranziție**, pentru a ajuta cititorul să înțeleagă noile scene sau contexte din lucrarea scrisă.

Argumentarea este un stil de scriere unde autorul încearcă să dovedească validitatea unei idei, teorii sau punct de vedere. Se mai numește și **stil persuasiv**, datorită scopului său de a încerca să schimbe opinia sau punctul de vedere al cititorului.

Așa după cum s-a menționat în secțiunea 3.4. Tipuri de TEXT, puține lucrări folosesc un singur stil de discurs. Spre exemplu, într-un text narativ se pot găsi fragmente expositive și descriptive. Alte stiluri de scriere des utilizate sunt dialogul și monologul.

Dialogul este un stil narativ ce constă în transcrierea unei conversații între două sau mai multe personaje. Dialogurile aduc dinamism într-o poveste, creează impresia de autenticitate și constituie o manieră indirectă de descriere. Dialogul poate fi identificat prin anumite verbe care sunt des folosite, cum ar fi: spune, afirmă, întreabă, cere, răspunde etc. urmate de transcrierea exactă a cuvintelor personajului.

Monologul este un stil narativ care constă în transcrierea ideilor sau sentimentelor unui personaj. Monologul poate fi identificat prin redarea discursului neîntrerupt al unui personaj și absența unor replici verbale.

TEMA ȘI STRUCTURA TEXTULUI LITERAR

Dacă doriți să scrieți rezumatul unei lucrări de ficțiune sau literare, asigurați-vă că nu confundați **tema** acelei opere cu **subiectul** ei. **Tema** este domeniul mai larg în care se încadrează respectiva scriere literară, în timp ce **subiectul** ține de ideile personale ale autorului, de ceea ce vrea el să exprime în tema respectivă.

De exemplu, un scriitor poate alege **tema** războiului în povestea sa, iar **subiectul** lucrării poate fi opinia personală a autorului despre război. **Subiectul unei opere literare** este totalitatea evenimentelor, care se petrec în spațiu și timp, prezentate într-o formă literară.

Subiectul este, în mod obișnuit, organizat într-o secvență de "momente" sau "puncte", care definesc **structura textului literar** (epic sau dramatic):

1. **expozițiunea** – este acea parte a poveștii, care definește cadrul, contextul inițial.
2. **intriga (conflictul)** – punctul unde se creează conflictul și se declanșează secvența de evenimente intercorelate cauzal.
3. **desfășurarea acțiunii** – secvența de evenimente declanșate de intrigă; este partea cea mai extinsă a operei.
4. **punctul culminant** – momentul sau punctul de cea mai mare intensitate dramatică, care schimbă, de obicei, cursul evenimentelor.
5. **deznodământul** – punctul în care se dezvăluie soluționarea conflictului principal.

Câteva indicii pot servi la identificarea elementelor de structură ale unui text literar.

Expozițiunea conține de obicei indicatori de spațiu și timp ai acțiunii; este un moment fără intensitate dramatică, ci conține foarte des elemente descriptive.

Intriga este un moment tensionat, de obicei scurt, care conturează conflictul.

Desfășurarea acțiunii este cea mai lungă parte a lucrării; ea prezintă succesiunea efectivă a evenimentelor și eventual răsturnările de situație.

Punctul culminant este momentul de maximă intensitate a conflictului, când pare să nu existe soluție în situația conflictuală; adesea, ea acoperă un interval scurt de timp.

Deznodământul reflectă noul echilibru stabilit în urma rezolvării conflictului.

Exemplu: Structura textului literar

O binecunoscută poveste pentru copii cu structura pusă în evidență prin culori.

Povestea celor trei purceluși

Expozițiunea

Au fost odată trei purceluși care au pornit în lume să-și gasească norocul. Primul purceluș, obosit, s-a oprit și și-a făcut o căsuță din fân. Mai departe, al doilea s-a oprit și el, ca să-și construiască o căsuță din lemn. Cel de al treilea și-a continuat drumul până a găsit piatră ca să-și facă o căsuță rezistentă așa cum era și el.

Intriga

Un lup mare și rău, văzându-i pe purceluși jucându-se și dansând își spuse: "Ce masă fragedă voi face din ei!" și îi fugări până ei se ascuseră în case.

Desfășurarea acțiunii

Lupul a tras aer în piept și a suflat peste căsuța din fân; fânul a zburat în toate părțile, iar purcelușul luat-o la fugă spre casa celui de al doilea. Lupul a tras puternic aer în piept și a suflat peste căsuța din lemn. Abia a doua oară, lemnele au zburat, iar cei doi purceluși au luat-o la fugă spre casa celui de al treilea.

Mai flămând ca niciodată, lupul a tras puternic aer în piept și a suflat peste căsuța din piatră. Dar căsuța nu s-a dărâmat, nici a doua, și nici a treia oară.

Punctul culminant

Enervat și epuizat de atâta suflat, lupul s-a cățărat pe acoperișul casei și și-a dat drumul pe coș. Între timp însă, purcelușii au pus pe foc un ceaun mare, plin cu apă. Când a ajuns jos, lupul a aterizat direct în ceaunul cu apă fiartă. Urlând de durere, a tâșnit prin perete direct spre pădure și nu s-a mai întors niciodată.

Deznodământul

Fericiți, purcelușii au construit o altă casă mai mare, cu pereți din piatră, cu masa și dulapul din lemn și cu paturi din fân moale și au trăit în ea pentru totdeauna.

PERSONAJELE într-o operă literară

Un personaj literar are o identitate imaginară, distinctă de orice persoană reală, chiar dacă este inspirată din lumea reală. Personajele literare sunt clasificate ca:

- **personaje principale, secundare, episodice** (după gradul de importanță).
- **personaj individual** sau **colectiv** (după gradul de individualizare).
- **personaj static** (care nu se schimbă)
- **personaj mobil, dinamic** (complex, nuanțat).

Scriitorii folosesc diferite **tehnici de a descrie personajele** în operele lor literare:

- **direct**: prin vocea naratorului, prin vocea altor personaje, prin auto-caracterizare.
- **indirect**: prin acțiunile acelor personaje, sau atitudinea sau limbajul lor.

Relațiile cu alte personaje, mediul în care trăiesc, sau modul cum se îmbracă, toate pot fi tehnici indirecte pentru a caracteriza personaje în operele literare.

Pentru a include descrierea unui personaj literar în rezumatul unei opere, se recomandă parcurgerea unor etape:

Citiți textul cu atenție

Determinați tipul de personaj în funcție de:

- gradul de participare la acțiune (principal, secundar, episodic).
- gradul de individualizare (individual, colectiv).
- gradul definitiv pentru un anumit comportament uman sau trăsătură.

Definiți principalele trăsături ale personajului, apoi ilustrați-le prin citări, sau indicând evenimente sau situații semnificative.

Selectați pasaje semnificative pentru a ilustra trăsături fizice sau psihologice ale personajului.

Ilustrați prin exemple tehnicile de caracterizare identificate.

Prezentați relațiile dintre personajul analizat și celelalte personaje.

În final, referiți-vă la mijloacele literare și metodele de caracterizare care definesc portretul unui personaj.

NARATORUL într-o operă literară

Naratorul este "vocea" în text și **nu trebuie confundat cu autorul**.

Naratorul este persoana care spune povestea și poate fi:

- **subiectiv** - implicat emoțional în poveste.
- **obiectiv** - neimplicat emoțional, detașat.
- **atotștiitor** – cunoaște cum și ce gândesc personajele și după ce rațiuni acționează.
- **personaj narator** – participă și el la propria lui narațiune.
- **"vocea"** – un povestitor care nu poate fi identificat cu un anumit personaj.

Pentru a identifica statutul unui narator, verificați persoana verbelor și a pronumelor. Dacă în narațiune se folosește persoana întâia, atunci naratorul este unul dintre personaje. Dacă în narațiune se folosește persoana a treia, atunci naratorul nu este un personaj, ci o voce impersonală.

Anumite **indicii particulare pot sugera implicarea emoțională** a naratorului: folosirea persoanei întâia singular, împreună cu comentarii, verbe la imperativ, punctuații expresive, arată că naratorul este subiectiv.

Indicatori de TIMP și SPAȚIU

Indicatorii de timp sunt esențiali pentru a defini secvența acțiunilor din text. În acest scop, puteți folosi părți de vorbire (adverbe de timp, substantive etc.) care desemnează anumite momente ale zilei sau săptămânii, dar și luni, sezoane, ani, epoci etc.; la fel de bine, se poate face referire la momente istorice.

Indicatorii de spațiu specifică sau sugerează locul unde se desfășoară o acțiune. Aceștia pot fi exprimați, în general, prin cuvinte sau expresii ce indică locul acțiunii: adverbe de loc, substantive, referințe geografice sau locuri celebre. Locul poate fi:

- **afară**: în natură, în pădure, un lac, un parc etc.
- **înăuntru**: o cameră, o clădire, acasă.
- **real**: un sat, un oraș, o țară etc.
- **imaginar / fantastic**: tărâmul zânelor, tărâmul de dincolo.
- **pământean**: grădina, strada.
- **cosmic**: cerul, luna, galaxia.

Indicatorii de timp și spațiu ajută la o mai bună înțelegere a acțiunii și a faptelor relatate, fie ele din zona ficțiunii sau nu. Dacă spațiul și timpul sunt aspecte importante în subiectul textului de rezumat, atunci trebuie neapărat să le precizați.

EXEMPLU de rezumat – intriga și personajul principal ale unei piese

Rezumatul uneia dintre capodoperele literare absolute ale omenirii: **Regele Lear, de William Shakespeare**

Nu vă fie teamă de Shakespeare!

Rezumatul piesei de teatru "Regele Lear", de William Shakespeare

Piesa de teatru. Regele Lear este o tragedie scrisă de William Shakespeare, una din cele mai celebre opere ale sale. Piesa înfățișează consecințele tragice și coborârea treptată în nebunie a personajului din titlu, după cedarea regatului său celor două fiice mai mari, meschine și lingușitoare. Tragedia este o capodoperă în privința dezvăluirii naturii umane, în aspectele ei pozitive și negative, precum și în metamorfoza caracterelor.

Intriga. Lear, regele Britaniei, decide să împartă regatul celor trei fiice ale sale. Cea mai mare parte va merge către acea fiică care va exprima cel mai bine dragostea pentru tatăl său. Goneril și Regan, fiicele cele mari, îi oferă tatălui cuvinte de lingușeală. Cordelia, fiica cea mai tânără și preferata regelui, spune doar câteva vorbe simple, dar sincere. Regele Lear este dezamăgit de Cordelia și o alungă. Regatul lui Lear este moștenit de cea mai mare dintre fete, Goneril. Curând Lear înțelege că a greșit: Goneril și Regan îl umilesc, îl tratează cu cruzime și plănuiesc să-l ucidă. Trădat de fiicele sale, Lear fuge însoțit doar de bufon și doi nobili loiali. Nobilul care l-a avertizat pe Lear asupra planurilor fiicelor sale, este fost pedepsit la orbire. Lear decade lent într-o nebunie completă. Căsătorită cu regele Franței, Cordelia vine cu o armată în ajutorul tatălui său. Francezii sunt învinși, dar Lear, Cordelia, Goneril and Regan mor. Nobilii loiali lui Lear vor avea grijă de regat, dar tritețea umbrește finalul.

Personajul principal. Regele Lear, personajul central al tragediei este unul din cele mai complexe din toată opera lui Shakespeare. Lear este dezvăluit ca fiind naiv și bun, pătimaș și crud, urâcios și înțelegător. Aviditatea sa absurdă de lingușeli îl va conduce la moarte, pe el și cei credincioși lui. Totuși Lear este un personaj a cărui pedeapsă depășește cu mult erorile sale nesăbuite. De-a lungul piesei, publicul are posibilitatea să vadă modul în care Lear învață din greșelile sale și devine o ființă umană mai bună și înțelegătoare.

Piesa, la Teatru Radiofonic: <https://www.youtube.com/watch?v=bVzawiPEFzo>

3.6 (Î) LUCRURI DE REȚINUT – Scrierea unui rezumat

Verificați dacă ați parcurs toate etapele necesare pentru scrierea unui bun rezumat. Tabelul de mai jos arată ce acțiuni trebuia să efectuați:

<i>Citire, Înțelegere, Focalizare</i>
Citiți textul – Citiți și cu atenție textul și puneți-vă singuri întrebări asupra lui
Folosiți cunoștințele anterioare – Folosiți ceea ce știați deja, pentru a identifica tematica
Faceți conexiuni – Corelați tematica textului cu conținutul altor scrieri
Focalizați – Focalizați fragmentele importante la text expositiv sau momentele acțiunii la text narativ
<i>Analiză, Identificarea ideilor, Selecție</i>
Analizați textul – Combinați cunoștințele personale cu indicii din text, identificați punctele de interes
Identificați – Faceți raționamente în legătură cu textul pentru a identifica ideile principale
Determinați – Determinați ideile principale, obiectivele și concluziile autorului
Selectați ideile – Combinați și aplicați recursiv strategiile de mai sus pentru a selecta ideile principale
<i>Restructurare și Notare</i>
Simplificați textul – Subliniați ideile principale; eliminați redundanța, detaliile și informațiile auxiliare
Modificați structura – Modificați structura textului pentru a exprima ideile într-o manieră proprie
Notați ideile principale – Formulați ideile principale în fraze complete și apoi corelați-le
<i>Organizare, Scriere, Revizuire</i>
Combinați și organizați notițele într-o lucrare continuă
Notați concluziile autorului, organizați și reformulați notițele
Revizuiți rezumatul: asigurați-vă că ați surprins esențialul, limbajul este corect și transcrierea clară

Rețineți că scrierea unui rezumat impune:

Cunoașterea textului, prin citiri repetate.

Identificarea și formularea ideilor principale, folosind fraze scurte.

Reformularea ideilor principale în fraze mai lungi.

Adăugarea unor detalii semnificative, preluate din ideile secundare.

Specificarea clară a actorilor implicați în acțiunea descrisă.

Urmărirea fidelă a secvenței cronologice a acțiunilor relatate.

Folosirea verbelor la **timpul prezent** și **trecut**.

Evitarea repetărilor, a folosirii **arhaismelor** și **regionalismelor**.

Folosirea verbelor la **persoanei a treia**.

Trecerea de la vorbirea directă la cea indirectă fără a include dialog.

Folosirea narațiunii obiective, evitând comentariile personale.

Folosirea cuvintelor de tranziție pentru a crește fluenta narațiunii:

apoi, mai târziu, de aceea, între timp, cu toate acestea etc.

Respectarea regulilor gramaticale, ortografice și de punctuație.

Formatarea cu atenție a paginilor, în final.

3.7 (P) Exerciții de rezumare

Exercițiul nr 1 – Rezumarea unui text biografic

Citiți cu atenție următorul text, așa cum este el împărțit în fragmente. Apoi găsiți tema și ideile principale, răspunzând la întrebările ce urmează după texte.

Johannes Gutenberg s-a născut în orașul german Mainz, fiind cel mai tânăr fiu al unui comerciant și soției acestuia, care era fiica de negustor.

Se crede că Gutenberg a învățat de tânăr meșteșugurile de fierar și aurar.

Istoricii spun că: "Mare parte a vieții timpurii a lui Gutenberg este un mister."

Se presupune că, în anul 1411, familia Gutenberg a migrat din motive politice la Strasbourg și că Johannes ar fi studiat la Universitatea din Erfurt.

În jurul anului 1439, Gutenberg a suferit un dezastru financiar: producea oglinzi din metal lustruit pentru a le vinde pelerinilor în orașul german Aachen; după evenimente neprevăzute, Gutenberg a pierdut totii banii cheltuiți. Când a venit momentul de a da socoteală investitorilor, Gutenberg le-a promis să le dezvăluie un "secret". S-a speculat pe larg faptul că ar fi fost vorba de un tipar cu litere mobile. Legenda spune că această idee i-a venit "ca o rază de lumină".

Se spune că în 1440 Gutenberg a perfecționat și apoi a dezvăluit secretul tiparului. Întors în Mainz în anul 1448, Gutenberg a înființat un atelier de imprimare unde a pus în aplicare noile sale tehnici.

În 1455 Gutenberg a finalizat proiectul său major, tipărirea Bibliei. Dar în 1456, din cauza datoriilor pentru acest proiect, Gutenberg a fost declarat în faliment, pierzându-și atelierul. Totuși, îi rămâne un mic magazin, unde continuă să imprime Biblia și alte lucrări.

În 1465, realizările lui Gutenberg au fost recunoscute și a primit titlul de "domn al curții". Gutenberg a murit în 1468 și a fost înmormântat în biserica franciscană din Mainz, contribuțiile sale rămânând, în mare parte, necunoscute.

Gutenberg a fost primul european care a utilizat tiparul cu litere mobile.

Invenția lui cu adevărat epocală a fost sistemul care a permis producția de masă a cărților tipărite. Gutenberg nu a avut succes financiar în timpul vieții.

Dar tehnologiile de imprimare s-au răspândit rapid, și astfel veștile și cărțile au început să călătorească în toată Europa. Apariția mașinii de imprimare cu litere mobile a dus Europa către epoca de comunicare în masă și către revoluția științifică ulterioară. Considerat ca fiind unul dintre cei mai influenți oameni din istoria omenirii, Gutenberg a fost declarat cea mai puternică personalitate, iar invenția sa ca cea mai importantă din cel de al doilea mileniu.

(Traducere din limba engleză din https://en.wikipedia.org/wiki/Johannes_Gutenberg)

Alegeți răspunsul pentru fiecare din întrebările următoare.

1. Care este cea mai potrivită exprimare pentru ideea principală a textului?

- a) Descrie cum erau afacerile în Europa Renașterii.
- b) Convinge tinerii să citească mai multe cărți tipărite.
- c) Arată răspândirea tehnicilor de imprimare în Europa.
- d) Prezintă informații biografice despre Johannes Gutenberg.

2. Care este cea mai corectă exprimare pentru ordinea evenimentelor?

- a) Gutenberg a investit în oglinzi, a studiat la Erfurt și apoi a devenit aurar.
- b) Gutenberg a creat presa de tipar, a imprimat Biblia și a inventat oglinda de metal.
- c) Gutenberg a mers la colegiu, a descoperit presa și apoi a investit în oglinzi lustruite.
- d) Gutenberg a inventat presa de tipar, a imprimat Biblia și a pierdut atelierul.

3. Care este invenția majoră a lui Gutenberg?

- a) Oglinzile din metal lustruit pentru pelerini.
- b) Presa de tipar cu litere mobile.
- c) Sistemul integrat pentru producția de masă a cărților tipărite.
- d) O limbă scrisă pentru revoluția științifică.

4. Care afirmație este cel mai bine susținută de dovezi din text?

- a) Invenția lui Gutenberg a fost un succes imens în timpul vieții sale.
- b) Invenția lui Gutenberg s-a răspândit în toată Europa după moartea sa.
- c) Invenția lui Gutenberg l-a făcut bogat, dar nu s-a răspândit foarte repede.
- d) Invenția lui Gutenberg l-a făcut incredibil de bogat în timp.

5. De ce cei mai mulți oameni erau analfabeți în timpul lui Gutenberg?

- a) Tinerii nu doreau să învețe citind.
- b) Sistemul de învățământ public nu exista încă peste tot.
- c) Scrierea nu era încă inventată.
- d) Cititul și scrisul erau ilegale pentru oamenii de rând.

6. Care titlu exprimă cel mai bine ideea principală a acestui text?

- a) Transformă ideile bune în bani.
- b) Cum să faci bani imprimând cărți.
- c) Viața și afacerile în Germania medievală.
- d) Gutenberg: Un om care a schimbat lumea.

După ce răspundeți la întrebările de mai sus, scrieți câte un scurt rezumat pentru fiecare fragment din tabelul următor:

- E X P L A I N -

Johannes Gutenberg s-a născut în orașul german Mainz, fiind cel mai tânăr fiu al unui comerciant și soției acestuia, care era fiica de negustor. Se crede că Gutenberg a învățat de tânăr meșteșugurile de fierar și aurar.

Istoricii spun că: "Mare parte a vieții timpurii a lui Gutenberg este un mister." Se crede că familia Gutenberg a migrat din motive politice la Strasbourg în 1411, iar Johannes ar fi studiat la Universitatea din Erfurt..

În jurul anului 1439, Gutenberg a suferit un dezastru financiar: producea oglinzi din metal lustruit pentru a le vinde pelerinilor în orașul german Aachen; după niște evenimente nefericite, Gutenberg a pierdut totii banii cheltuiți. Când a venit momentul de a da socoteală investitorilor, Gutenberg le-a promis să le dezvăluie un "secret". S-a speculat pe larg faptul că ar fi fost vorba de un tipar cu litere mobile. Legenda spune că această idee i-a venit "ca o rază de lumină".

Se spune că în 1440 Gutenberg a perfecționat și apoi a dezvăluit secretul tiparului bazat pe cercetările sale. Întors în Mainz, în anul 1448, Gutenberg a înființat un atelier de imprimare unde a pus în aplicare noile sale tehnici.

Prin 1455 Gutenberg a finalizat proiectul său major, tipărirea Bibliei. Dar în 1456, din cauza datoriilor pentru acest proiect, Gutenberg a fost declarat în stare de faliment, pierzând și atelierul. Totuși, îi rămâne un mic magazin, unde continuă să imprime Biblia și alte lucrări.

În 1465, realizările lui Gutenberg au fost recunoscute și a primit titlul de "domn al curții". Gutenberg a murit în 1468 și a fost înmormântat în biserica franciscană din Mainz, contribuțiile sale rămânând, în mare parte, necunoscute.

Gutenberg a fost primul european care a utilizat tiparul cu litere mobile.

Invenția lui cu adevărat epocală a fost sistemul practic, care a permis producția de masă a cărților tipărite. Gutenberg nu a avut succes financiar în timpul vieții.

Dar tehnologiile de imprimare s-au răspândit rapid, și astfel veștile și cărțile au început să călătorească în toată Europa.

Apariția mașinii de imprimare cu litere mobile a dus Europa către epoca de comunicare în masă și către revoluția științifică ulterioară. Considerat ca fiind unul dintre cei mai influenți oameni din istoria omenirii, Gutenberg a fost declarat cea mai puternică personalitate, iar invenția sa ca cea mai importantă din cel de al doilea mileniu.

Încercați să răspundeți la următoarele întrebări. Folosiți informațiile din text pentru a găsi răspunsurile potrivite.

1. A avut Gutenberg succes în viață și în muncă?

2. De ce este importantă invenția lui Gutenberg?

3. Ce invenție din timpurile moderne vi se pare cea mai importantă?

Exercițiul nr 2 – Rezumarea unui text descriptiv

Citiți cu atenție următorul text, împărțit în fragmente. Apoi încercați să găsiți tema principală și ideile, urmărind **punctele evidențiate** în text.

Rețineți: rezumatul nu trebuie să depășească, ca lungime, o treime din textul original.

Puma

Habitatul geografic

Puma, cunoscută și ca **leul de munte**, este un mamifer carnivor din familia felidelor, răspândit în America de Sud, în Mexic și în SUA.

Caracteristici și comportament

Este un animal foarte mobil, flexibil, care poate sări la o distanță de 10m și la o înălțime de 4m. Puma trăiește izolat și este un animal nocturn. Este extrem de feroce și abilă (noaptea vânează și ziua doarme în copaci).

Obiceiuri de vânatoare

Puma atacă printre altele și animale de talie mare ca cerbi, elani, reni, dar și rozătoare ca șoareci, șobolani, veverițe etc. Animalele de talie mare le atacă printr-un salt. Ajuns pe spate, rupe printr-o mușcătură coloana vertebrală a pradei în regiunea cervicală (gâtului).

Caracteristicile habitatului

Puma preferă zone cu pădure tânără și deasă sau zone stâncoase unde pot urmări vânatul, dar pot trăi și în zone deschise. Puma este teritorială și supraviețuiește la o densitate scăzută a populației.

Relația cu omul

Puma nu atacă omul, ba chiar se ferește de el. Atacurile fatale asupra omului sunt foarte rare, dar în America de Nord s-au înmulțit în ultimii ani, acolo unde omul i-a încălcat teritoriul.

Starea actuala de conservare a speciei

Puma a avut în arealul de răspândire pe o mare parte din continentul american. În prezent prin creșterea densității și numărul populației americane, arealul de răspândire al pumeri s-a redus considerabil. În SUA au supraviețuit exterminării lor de către om numai în unii munți și în regiunile de deșert și semideșert.

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Pumă>

Puma - Rezumat

Exercițiul nr 3 - Citarea într-un rezumat

1. Citiți cu atenție textul de mai jos, fabula Leul și șoarecele, de Esop.
2. Scrieți în două fraze rezumatul fabulei.
3. Citați câteva variante de morală, așa cum a fost exprimată de alți autori.

Leul și șoarecele, de Esop

Se spune că un **șoricel** cam obraznic l-a deranjat pe **leu** din somn.

Supărat, acesta a pus laba pe el și se pregătea să-l înghită.

Îngrozit, șoricelul a început să-l roage:

– “Mărite leu, lasă-mă cu viață că cine știe când am să-ți pot fi de ajutor!”

Foarte amuzat de faptul că micuțul animal l-ar putea ajuta vreodată, leului i-a trecut mânia și i-a dat drumul.

După ceva vreme, vânătorii regelui l-au prins pe leu și l-au legat cu funii.

L-au lăsat lângă un pom până urmau să aducă o cușcă. Între timp a apărut șoricelul care recunoscându-l pe leul care l-a lăsat cu viață, a ros frânghiile și l-a eliberat. Atunci îi spuse:

– “Îți amintești cum ai râs de mine, fiindcă nu credeai că am să-ți pot face un bine? Acum vezi și singur, chiar și de la un șoarece poți trage uneori folos!”

Morala fabulei lui Esop: Niciodată nu știi de unde ți se întoarce binele! Chiar un prieten *mic* poate fi un *mare* prieten!

Leul și șoarecele, de Esop - Rezumat

Citate cu morala fabulei:

4. Incercați să exprimați propria versiune de morală a fabulei.

Exercițiul nr 4 – Citarea într-un rezumat

1. Citiți cu atenție textul de mai jos. Este o binecunoscută poveste pentru copii, unde structura textului literar este evidențiată prin culori.
2. Rescrieți o versiune mai scurtă a poveștii, nu mai lungă de o treime din original, urmărind ideea: **"La nevoie, te bazezi pe membrii familiei pentru a găsi refugiu și ajutor."**

Povestea celor trei purceluși

Au fost odată trei purceluși care au pornit în lume să-și gasească norocul. Primul purceluș, obosit, s-a oprit și și-a făcut o căsuță din fân. Mai departe, al doilea s-a oprit și el, ca să-și construiască o căsuță din lemn. Cel de al treilea și-a continuat drumul până a găsit piatră ca să-și facă o căsuță rezistentă așa cum era și el.

Un lup mare și rău, văzându-i pe purceluși jucându-se și dansând își spuse: "Ce masă fragedă și succulentă voi face din ei!" și îi fugări până ei se ascuseră în case.

Lupul a tras aer în piept și a suflat peste căsuța din fân; fânul a zburat în toate părțile, iar purcelușul luat-o la fugă spre casa celui de al doilea. Lupul a tras puternic aer în piept și a suflat peste căsuța din lemn. Abia a doua oară, lemnele au zburat în toate părțile, iar cei doi purceluși au luat-o la fugă spre casa celui de al treilea. Mai flămând ca niciodată, lupul a tras puternic aer în piept și a suflat peste căsuța din piatră. Dar căsuța nu s-a dărâmat, nici a doua, și nici a treia oară.

Enervat și epuizat de atâta suflat, lupul s-a cățărat pe acoperișul casei și și-a dat drumul pe coș. Între timp însă, purcelușii au pus pe foc un ceaun mare, plin cu apă. Când a ajuns jos, lupul a aterizat direct în ceaunul cu apă fiartă. Urlând de durere, a tâșnit prin perete direct spre pădure, de unde nu s-a mai întors niciodată.

Fericiți, purcelușii au construit o altă casă mai mare, cu pereții din piatră, cu masa și dulapul din lemn și cu paturi din fân moale; au trăit în ea fericiți pentru totdeauna.

Povestea celor trei purceluși – Povestea rescrisă

3. Încercați să re-spuneți povestea urmărind ideea: **"Asigurarea propriei securități este răspunsul oamenilor la amenințările lumii în care trăim"**.

Exercițiul nr 5 – Rezumatul unui film care v-a plăcut

1. Scrieți rezumatul unui film care v-a plăcut, folosind întrebările ajutătoare din tabelul de mai jos.
2. Scrieți comentariile și opiniile proprii asupra filmului la care v-ați referit.

<u>Întrebări pentru a rezuma un film</u>	<u>Rezumatul</u>
<p data-bbox="161 600 639 636">Cine a produs filmul și când?</p> <p data-bbox="161 734 480 770">Ce fel de film este?</p> <p data-bbox="161 913 635 949">Cine joacă în rolul principal?</p> <p data-bbox="161 1144 635 1180">Care este povestea din film?</p> <p data-bbox="161 1417 762 1494">Care sunt asemănările cu alte opere literare, sau de ficțiune, cunoscute?</p> <p data-bbox="161 1686 708 1762">Care sunt comentariile și opiniile personale referitoare la film?</p>	

Exercițiul nr 6 – Despre un anumit tip de spectacol

Scrieți un scurt rezumat pentru textul de mai jos, răspunzând la întrebări:

1. Cine sunt actorii în spectacolul de wrestling?
2. În ce constă spectaculozitatea wrestlingului?
3. Care sunt categoriile de spectatori?
4. Ce urmăresc spectatorii din fiecare categorie?

Wrestling – Sport sau spectacol?

Wrestlingul este o disciplină înrudită cu sporturile de contact. Dacă în luptele greco-romane și în luptele libere, protagoniștii sunt doi sportivi amatori al căror scop este acela de a prevala și a-și învinge adversarul, în wrestling sunt implicați doi sau mai mulți atleți a căror principală preocupare e aceea de a crea spectacol și de a menține **interesul publicului** la cote ridicate, prin practicarea unei game vaste de tehnici și manevre spectaculoase.

Într-un meci de wrestling doar rezultatul final și anumite momente de vârf ale meciului sunt predeterminate și repetate de wrestleri pe parcursul antrenamentelor, restul partidei fiind improvizată. Pe parcursul meciului, wrestlerii din ring comunică folosind gesturi sau termeni specifici pentru a informa adversarul în legătură cu manevrele pe care urmează să le execute. Și arbitrul are rolul său, semnalând uneori momentele în care trebuie să aibă loc evenimentele prestabilite.

Spectatorii și fanii wrestlingului se împart în două categorii: *Mark* și *Smark*.

Un spectator *mark* urmărește wrestlingul ca și orice alt sport, interpretând tot ceea ce se întâmplă în ring și în afara lui ca fiind real.

Termenul de *smark* a fost obținut din prescurtarea cuvintelor "smart mark". Un spectator *smark* este conștient de natura înscenată a show-ului și este interesat de dificultatea și modul de execuție a diferitelor manevre și tehnici, apreciind wrestlerii în funcție de calitățile tehnice, atletice și actoricești de care dau dovadă.

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Wrestling>

Wrestling – cum îl apreciază spectatorii?

Exercițiul nr 7 – Un italian vorbind despre teatrul englez

Citiți cu atenție textul de mai jos. Acest fragment este extras din romanul best seller "**Cercul crucii**" scris de jurnalistul și scriitorul britanic Iain Pears.

Romanul are ca subiect o crimă în secolul 17, la Oxford, relatată de patru personaje diferite. Unul dintre ele este un tânăr Venețian care, în perioada aceea, se afla în călătorie în Anglia. Fragmentul de mai jos conține relatarea unei serii petrecute de tânărul venețian la teatru, în timpul șederii sale la Oxford.

O piesă de teatru în Englitera este, pentru orice om sensibil, cunoscător în ale rafinementelor de pe scenele italiene și franceze, un șoc și nu face decât să-i amintească, dacă mai era nevoie, cât de puțină vreme trecuse de când insularii aceștia depășiseră stadiul de barbari.

Și nu mă refer aici doar la la purtarea lor, deși vulgului din public nu i-a tăcut o clipă gura, iar spectatorii mai de soi n-au fost nici ei reținuți; tulburător mai cu seamă era entuziasmul sălbatic iscat de trupa de actori.

Trecuseră doar câțiva ani de când piesele de teatru fuseseră iarăși permise, iar încântarea de a avea ceva nou de văzut aruncase orașul într-o adevărată frenezie. Chiar și studenții, mi s-a spus, își vânduseră cărțile și pledurile pentru a-și cumpăra bilete, care erau foarte scumpe.

Reprezentăția n-a fost tocmai cumplită, deși a avut un aer jenant de rustic, semănând mai degrabă a carnaval burlesc decât a teatru serios. De fapt, a fost genul de piesă după care englezii se dau în vânt și care arată ce popor grosolan și violent sunt ei. Fusesse scrisă de un ins care trăise nu departe de Oxford și care, din păcate, nici nu călătorise și nici nu-i studiasse pe cei mai de seamă autori, căci nu dovedea că ar avea nici tehnică, nici simțul intrigii și nici stil.

Astfel, unitățile dramei clasice, despre care Aristotel ne învață că asigură coerența unei piese, au fost ignorate încă de la bun început. Acțiunea, departe de a se desfășura într-un singur loc, începea într-un castel (cred), trecea undeva pe o pârlă, apoi pe un câmp de bătaie sau două și se încheia de parcă autorul se străduise să vadă dacă poate plasa câte o scenă în fiecare târgușor din țară. Nedestoinicia lui a fost agravată de ignorarea unității de timp: între o scenă și alta putea foarte bine să se fi scurs un minut, o oră, o lună sau chiar cincisprezece ani, fără ca spectatorii să fie informați care anume era cazul.

De asemenea, lipsea și unitatea subiectului, căci ideea principală era lăsată la o parte pentru îndelungi perioade, fiind aduse în față alte teme, secundare, ca și cum autorul smulsesse la nimereală pagini din vreo zece piese, le azvârlise în aer și apoi le așezase una lângă alta așa cum se nimerise.

Iar limbajul era chiar mai rău; unele cuvinte nu le-am înțeles, căci actorilor le lipsea priceperea declarativă, vorbind de parcă s-ar fi aflat printre prieteni sau la tezgheaua unei cârciumi. Firește însă, arta actoricească adevărată, în care artistul stă neclintit, cu fața îndreptată spre publicul pe care îl seduce cu forța minunatei sale retorici, nici nu se potrivea, căci piesa nu avea ce frumusețe să transmită. Ba dimpotrivă, limbajul ei era de o grosolănie uimitoare. Într-o scenă mai cu seamă, în care fiul unui oarecare nobil se preface a fi nebun și pornește agale prin ploaie, unde îl întâlnește pe rege, care și el a înnebunit și și-a prins flori în păr (credeți-mă că nu glumesc), m-am așteptat ca doamnele să fie imediat poftite afară de soții lor protectori. Dar ele au rămas acolo, dând cele mai limpezi semne de încântare, singurul lucru care a stârnit un frisson de șoc fiind apariția pe scenă a unei actrițe – lucru nemaivăzut până acum.

Și să nu uităm de violență. Numai bunul Dumnezeu știe câți au murit în piesa aia; după părerea mea, așa se explică de ce englezii sunt atât de belicoși – căci cum ar putea fi altfel, când asemenea fapte dezgustătoare sunt prezentate în chip de teatru? Unui nobil, de pildă, îi sunt scoși ochii pe scenă, de față cu tot publicul, într-un mod care nu lasă deloc frâu liber fanteziei. Ce scop să aibă oare o astfel de asprime grosolană și inutilă, dacă nu pentru a șoca și a jigini?

De fapt, singura parte interesantă a piesei – care s-a prelungit atât de mult, încât ultimele scene au fost jucate, din fericire, pe întuneric – a fost aceea că mi-a oferit o imagine generală a societății locale, căci absolut nimeni din oraș n-a rezistat ispitei de a se mânji cu glodul de acolo."

Iain Pears - "Cercul crucii" (traducere Adriana Bădescu, Ed. Nemira, 2007)

https://en.wikipedia.org/wiki/Iain_Pears (în limba engleză)

https://en.wikipedia.org/wiki/An_Instance_of_the_Fingerpost (în limba engleză)

<http://2070decuvinte.blogspot.ro/2010/10/iain-pears-cercul-crucii.html> (în română)

Scrieți un rezumat al fragmentului de mai sus, urmărind etapele următoare:

1. Aflați informații despre autor și romanul său.

2. Folosiți-vă de întrebările ajutătoare:

Care este principala temă a fragmentului?

Despre ce vorbește naratorul?

Care este modul de discurs: narațiune, expunere, descriere, sau argumentare?

Care sunt impresiile despre faptele, evenimentele și situațiile pe care le descrie?

Puteți afla numele dramaturgului despre care vorbește naratorul?

La ce piesă a acestui dramaturg se referă naratorul?

Rezumatul nu trebuie să fie mai lung de 200 de cuvinte.

3.8 (E) Evaluarea învățării

Recitiți rezumatele pe care le-ați întocmit. Încercați să completați chestionarul de mai jos, care se referă la ceea ce ați realizat.

LISTĂ DE VERIFICARE – Evaluați-vă rezumatele – Pentru școlile vocaționale (EQF 3/4/5)			
ÎNTREBARE	DA	NU	Ce aspecte credeți că trebuie îmbunătățite?
Ați verificat informațiile despre autor și despre textul pe care l-ați avut de rezumat?			
Ați verificat și ați căutat tema principală a textului pe care ați vrut să îl rezumați?			
Ați verificat și ați căutat ideile principale, faptele, personajele și acțiunea în textul pe care ați vrut să îl rezumați?			
Ați lămurit tema principală, chiar de la începutul rezumatului?			
Rezumatul este structurat cu introducere, dezvoltare și concluzii?			
Se păstrează tema de bază pe tot parcursul rezumatului?			
Rezumatul este logic structurat?			
Există o propoziție de final memorabilă?			
Ați verificat dacă prezentarea este corectă și dacă ați redat fidel ideile autorului?			
Este potrivit să includeți propriile opinii în rezumat?			

Recitiți rezumatele pe care le-ați întocmit. Încercați să completați chestionarul de mai jos, care se referă la ceea ce ați realizat.

LISTĂ DE VERIFICARE – Evaluati-vă rezumatele – Pentru universități (EQF 6)			
ÎNTREBARE	DA	NU	Ce aspecte credeți că trebuie îmbunătățite?
Înainte de a începe să scrieți rezumatul, v-ați gândit cum să abordați textul pe care l-ați primit?			
Ați verificat informațiile despre autor și despre textul pe care l-ați avut de rezumat?			
Rezumatul oferă o prezentare clară a temei principale a textului de care v-ați ocupat?			
Ați făcut lucrul acesta chiar la începutul rezumatului?			
Rezumatul oferă o prezentare clară a ideilor principale ale textului de care v-ați ocupat?			
Toate punctele cuprinse în rezumat sunt susținute de ideile textului?			
Se păstrează tema de bază pe tot parcursul rezumatului?			
Ați verificat dacă prezentarea este corectă și dacă ați redat fidel ideile autorului?			
Sunt citate corect, în rezumat, toate sursele?			
În cazul în care este necesar (de exemplu, text literar) - concluzia rezumatului conține propria opinie, argumentată?			
Limbajul este adecvat temei, scopului și audienței?			

3.9 (R) Resurse adiționale

Accesați linkurile indicate mai jos pentru a descoperi o serie de resurse educaționale suplimentare:

Lista linkurilor însoțite de o scurtă descriere	
Sursa	ereadingworksheets.com
Titlul sursei	Summarizing Worksheets and Activities
Descriere	Lecție si exerciții referitoare la rezumare
Link	http://www.ereadingworksheets.com/free-reading-worksheets/reading-comprehension-worksheets/summarizing-worksheets-and-activities/
Limba	Engleză
<hr/>	
Sursa	West Virginia Department of Education
Titlul sursei	Summarization Techniques
Descriere	Resursă pentru tehnica scrierii rezumatului
Link	https://wvde.state.wv.us/strategybank/summarization.html
Limba	Engleză

4 PARTENERI și AUTORI

Resursele educaționale au fost elaborate în cadrul programului european Erasmus+, "EXPLAIN", de către următorii parteneri:

- Enaip Ente Acli – Istruzione Professionale Friuli-Venezia Giulia (Italy)
- En.A.I.P. – Ente Nazionale Acli Istruzione Professionale Veneto (Italy)
- FIT – Fast Track into Information Technology Ltd. (Ireland)
- BFI – Berufsfoerderungsinstitut Oberoesterreich (Austria)
- Universitatea Dunarea De Jos Din Galati (Romania)
- EVTA – Association Européenne pour la Formation Professionnelle AEFP / European Vocational Training Association (Belgium)
- Folkuniversitetet, Stiftelsen kursverksamheten vid Uppsala Universitet (Sweden)

Aceste organizații activează în ciclul secundar sau universitar de învățământ, sau în domeniul formării profesionale sau vocaționale.

Autor: Emilia Pecheanu (Universitatea Dunărea de Jos din Galați - România).